

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. PLINII|| SECVNDI|| HISTORIAE|| MVNDI|| LIBRI XXXVII,||

Plinius Secundus, Gaius

[Lugduni], 1582

Liber VI

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1752](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1752)

Bithynia colonia Apamena, Agrippenses, Iuliopolitæ, Bithynion. Flumina, Syrium, Lapfias, Pharmicas, Alces, Crynis, Lylæus, Scopiis, Hieras, qui Bithyniam & Galatiam determinat. Ultra Chalcedona Chrysopolis fuit. Deinde Nicopolis, à qua nomen etiamnum sinus retinet: in quo portus Amyci. Deinde Naurochum promontoriū, Estiæ templum Neptuni, Bosphorus D. p. intervallo Asiam Europæ iterum auferens, abest à Chalcedone xij. M. ccccc. pass. Inde fauces primæ vii j. M. cc l. pass. vbi Phinopolis oppidum fuit. Tenent oram omnē Thyni, interiora Bithyni. Is finis Asiæ est, populorūq; cclxxxij. qui ad eum locum à fine Lydiæ numerantur. Spatium Helleponti & Propontidis ad Bosphorum Thracium clxxxvij. M. pass. diximus. à Chalcedone Sigeum
 10 Isidorus cclxxij. M. ccccc. pass. tradit. Insulæ in Propontide ante Cyzicum Elaphonnesus, vnde Cyzicenum marmor: eadem Neuris, & Proconnesus dicta. Sequuntur Ophiusa, Acanthus, Phœbe, Scopelos, Porphyrione, Halone cū oppido. Delphacia: Polydora. Artacæon cum oppido. Est & contra Nicomediam Demonesos. Item ultra Heracleam aduersa Bithyniæ Thynnias, quam barbari Bithyniam vocāt. Est & Antiochia, & contra fauces Rhyndaci Besbicos, decem & octo mil. circuitu. Est & Elea, & duæ Rhoduffæ, Erebinthus, Megale, Chalcitis, Pityodes.

C. PLINII SECVNDI NATVRALIS HISTORIÆ

LIBER VI.

Pontus Euxinus.

CAPVT I.

DONTVS Euxinus, antea ab inhospitali feritate Axenos appellatus, peculiari inuidia naturæ sine vlllo fine indulgentis auuiditati maris, & ipse inter Europam Asiãque funditur. Non fuerat satis Oceano ambisse terras, & partem earum aucta^a immanitate
 30 abstulisse, non irrupisse fractis montibus, ^b Calpæque Africæ ^b Calpæque
 auulsa tanto maiora absorbuisset, quam reliquerit, spatia, non ^{Abilæ auul-}
 per Hellepontum Propontida infudisse, iterum terris deuoratis: à Bosphoro quoque in aliam vastitatem panditur nulla fati-
 40 tate, donec expatianti ^c lacus à Mæoti rapinam suam iungant. Inuitis hoc accidisse ^c lacus Mæo-
 terris indicio sunt tot angustiae, atque tam parua naturæ repugnantis interualla, ad ^{tis rapinam}
 Hellepontum octingentorum septuagintaquinque passuum ad Bosphoros duos, vel ^{suam iugat.}
 bubus meabili transitu. Vnde nomen ambobus, & tanquam in dissociatione germanitas concors. Alitum quippe cantus, canumque latratus inuicem audiuntur: vocis etiam
 50 humanae commercia, inter duos orbis ^d manente colloquio, nisi cū id ipsum aufe- ^d meante
 runt venti. Mensuram Ponti à Bosphoro ad Mæotium lacum quidam fecere ^{xliii.}
 triginta octo mill. ccccc. pass. Eratosthenes centum minorem. Agrippa à Chalcedone ad Phasin ^{x.} mil. Inde Bosphorum Cimmericum trecenta sexaginta mill. Nos interualla generatim ponemus comperta in nostro æuo, quando etiam in ipso ore Cimmerico pugnatum est. Ergo à faucibus Bosphori est amnis Rhebas, quem aliqui Rhœsum dixerunt. Deinde Psillis, portus Calpas, Sangarius fluuius ex inclytis. Oritur in Phrygia, accipit vastos amnes, inter quos Tembrogium & Gallum. Idem Sangarius à plerisque dictus Coralius, à quo incipiunt Maryandini sinus, oppidumque Heraclea Lyco flumini oppositum. Abest à Ponti ore millibus ducentis: portus Acone, veneno aconito dirus, specus Acherusia. Flumina Pedopiles, Callichorum, Sonantes. Oppidum
 50 Tium, ab Heraclea triginta octo mil. passuum. Fluuius Bilis.

Gens Paphlagonum & Cappadocum.

CAP. II.

Ultra quom gens Paphlagonia, quam Pylæmeniam aliqui dixerunt, inclusam à tergo Galatja. Oppidum Mastyra Milesiorum, deinde Cromna. Quo loco Henetos adicit Nepos Cornelius, à quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulat. Sesamum oppidum, quod nunc Amastris. Mons Cytorus, à Tio lxxiiij. M. pass. Oppida Cimolis, Stephane, amnis Parthenius. Promontorium Carambis vasto excursu. abest à Ponti ostio cccxv. M. passuum, vel vt aliis placuit, ccc l. M. Tantundè à Cimmerio, aut vt aliqui maluerit, cccxij. M. cccccc. Fuit & oppidum eodem nomine, & aliud inde Armine: nunc est colonia Sinope, à Cytoro clxxiiij. M. Flumen Varetum, gens Cappadocum, oppidum Gaziura & Gazelum, amnis Halys, à radicibus Tauri per Cataoniam Cappadociamque decurrens. Oppida Gangre, Carissa: Amisum liberum, à Sinope cxxx. M. passuum. Eiusdemque nominis sinus tanti recessus, vt Asiã pene insulam faciat, cc. M. passuum haud amplius per continentem ad Issicum Ciliciæ sinum. Quo in omni tractu proditur, tres tantum gentes Græcas iure dici, Doricam, Ionicam, Æolicam, cæteras Barbarorum esse. Amiso iunctum fuit oppidum Eupatoria, à Mithridate conditum. Victo eo, Pompeiopolis vtrunque appellatum est.

Cappadocia.

CAP. III.

Cappadocia intus habet coloniam Claudij Cæsaris Archelaidem, quam præfuit Halys: oppida Comana, quod Sarus: Neocæsaream, quod Lycus: Amasiam, quod Iris, in regione Gazacena. In Colopena verò Sebastiam, & Sebastopolin. Hæc parua, sed paria supra dictis. Reliqua sui parte Melitam à Semiramide conditam, haud procul Euphrate: Diocæsaream, Tyana, Castabala, Magnopolim, Zelam: & sub monte Argæo Mazacam, quæ nunc Cæsarea nominatur. Cappadociæ pars prætenta Armeniæ maiori, Melitene vocatur: Comagenæ, Cataonia: Phrygiæ, Garsauritis: Sargaurasana, Cammanene: Galatiæ, Morimene: vbi disternat eos Cappadox amnis, à quo nomen traxere, antea Leucosyri dicti. A Neocæsarea supra dicta minorem Armeniam Lycus amnis disternat. Est & Ceraunus intus clarus. In ora autem ab Amiso oppidum & flumen Chadisia, Lycastrum, à quo Themiscyra regio. Iris flumen deferens Lycum. Ciuitas Ziela intus, nobilis clade Triarij, & victoria C. Cæsaris: in ora amnis Thermoodon ortus ad castellum, quod vocant Phanarocam, præterque radices Amazonij montis lapsus. Fuit oppidum eodem nomine, & alia quinque, Phamizonium, Themiscyra, Sotira, Amasia, Comana, nunc Manteium.

Themiscyrenæ regionis gentes.

CAP. IIII.

Gentes, Genetarum, Chalybum. Oppidum cotyrorum. Gentes Tibareni, Mossyni notis signantes corpora. Gens Macrocephali, oppidum cerasus, portus cordulæ. Gentes Bechires, Buzeri. Flumen Melas. Gens Macrones, Sideni, flumenque Sidenum, quo alluitur oppidum Polemonium, ab Amiso cxx. M. passuum. Inde flumina Iasoniû, Melanthium, & ab Amiso lxxx. M. passuum. Pharnacea oppidum, Tripolis castellum & fluuius. Item Philocalia, & sine fluuio Liuiopolis, & à Pharnacea centum M. passuum. Trapezus liberum, vasto monte clausum. Ultra quod gens Armenochalybes, & maior Armenia xxx. M. passuum distans. In ora ante Trapezunta flumen Pyxites, vltra verò gens Sannorum Heniochorum. Flumen Absarum cum castello cognomine in faucibus, à Trapezunte cl. M. passuum. Eius loci à tergo montium Iberia est: in ora verò Heniochi, Ampreatæ, Lazi. Flumina Campseonyxis, Nogrus, Bathys. Gentes Colchorum. Oppidum Matium, flumen Heracleum, & promontorium eodem nomine, clarissimisque Ponti Phasis. Oritur in Moschis: navigatur quamlibet magnis nauigijs xxxviiij. M. ccc. pass. inde minoribus longo spatio, pontibus cxx. peruius. Oppida in ripis habuit complura: celeberrima, Tyritacen, Cygnum, & in faucibus Phasin. Maximè autem inclaruit Æa, xv. M. passuum à mari, vbi Hippos & Cyanos vasti amnes è diuerso in eum confluunt. Nunc habet Surium tantum, & ipsum ab anne influente ibi cognominatum, vsquequò magnarum nauium capacem esse diximus. Et alios accipit fluuios, magnitudine

a Pin. Acampsis, Acinas, Mogros, Bathys, affluente. Arria. 90.

gnitudine numeroque mirabiles, inter quos Glaucum. In ore eius insulae sine nomine. Abest Abfaro lxxv. M. Inde aliud flumen Charien. Gens Salae, antiquis Phthiophagi dicti, & Suani. Flumen Cobum à Caucaſo per Suanos fluens. Dein Rhoas. Regio Ecrectice. Amnes^a Sigania, Tersos, Atelpos, chryſorrhoeas, gens Abſilae, caſtellum Sebaſtopo-
 lis, à Phafide centum M. paſſ. gens Sannigarum, oppidum Cygnus, flumen & oppidum
^b Pityus. Deinde multis nominibus Heniochorum gentes.

Regio Colchica, Achai, & ceteri eodem tractu.

C A P. V.

Subiicitur Ponti regio Colchica, in qua iuga Caucaſi ad Rhiphaeos montes torquen-
 tur, vt dictum eſt, altero latere in Euxinum & Mæotin deuexa, altero in caſpium &
 10 Hyreanum mare. Reliqua litorum feræ nationes tenent, Melächlani, coraxi vrbe col-
 chorum Dioſcuriade, iuxta fluuium Anthemunta, nunc deſerta: quondam adeo clara, vt
 Timotheus in eam ccc. nationes, quæ diſſimilibus linguis vterentur, deſcendere pro-
 diderit. Et poſtea à noſtris cxxx. interpretibus negotia ibi geſta. Sunt qui conditã eam
 ab^c Amphito & Telchio, caſtoris ac Pollucis aurigis putent, à quibus ortam Henio-
 chorum gentem feram conſtat. A Dioſcuriade oppidum Heracleu: diſtat à Sebaſtopoli
 lxxx. paſſ. Achai, Mardi, cercetæ: poſt eos Serri, cephalotomi. In intimo eo tractu
 Pityus oppidum opulentiffimum, ab Heniochis direptu eſt. A tergo eius Epagerite, Sar-
 matarum populus in Caucaſi iugis: poſt quem Sauromata. Ad hos confugerat mithri-
 dates claudio principe, narrauitque Thaloſiis eſſe confines, qui ab Oriente caſpii ma-
 20 ris fauces attingerent: ſiccari eas æſtu recedente. In ora autem iuxta cercetas, flumen
 Icaruſa, cum oppido Hiero & flumine, ab Heracleo cxxxvj. M. ^d Inde promontorium
 Cronea, quo ſupercilium arduum tenent Toretæ, ciuitas Sindica ab Hiero lxxvi. mill.
 paſſ. Flumen Sceaceriges.

Bosphoros Cimmericus, Mæotis.

C A P. VI.

Inde ad Boſphori Cimmerici introitum octoginta octo millia ccccc. paſſ. Sed ip-
 ſius peninſulae inter Pontum & Mæotin lacum excurrentis, non amplior octogin-
 ta ſeptem mil. cccc. paſſ. longitudo eſt: latitudo nuſquam infra duo iugera. Eionem
 vocant. Ora ipſa Boſphori, vtrinque ex Aſia atq; Europa, curuatur in Mæotin. Oppida,
 in aditu Boſphori primo Hermonaſſa, dein cepi Mileſiorum. Mox Stratoclia, & Pha-
 30 nagoria, & pene deſertum Apaturus, vltimoque in oſtio Cimmericum, quod antea Cer-
 berion vocabatur.

Centres circa Mæotin.

C A P. VII.

Inde Mæotis lacus, in Europa dictus. A cimmerico accolunt mæotici, Vali, Serbi, Ar-
 chi, Zingi, Pſeſij. Dein Tanain amnem, gemino ore influentem, incolunt Sarmatae,
 Medorum (vt ferunt) ſoboles, & ipſi in multa genera diuiſi. Primò Sauromatae Gyneco-
 cratumeni: vnde Amazonum connubia. Dein Euazæ, cottæ, cicimeni, Meſſeniani, co-
 ſtobocci, choatrae, Zigæ, Dandari, Thuſſagetæ, Turcæ, vſque ad ſolitudoſes ſaltuoſis
 cõuallibus aſperas: vltra quas Arimphaei, qui ad Rhiphaeos pertinent montes. Tanain
 ipſum Scythæ Silyn vocant, Mæotin Temerinda, quod ſignificat matrem maris. Oppi-
 40 dum in Tanais quoq; oſtio fuit. Tenuere finitima primi cares, dein clazomenij & Meo-
 nes, poſtea Panticapenſes. Sunt qui circa Mæotin ad ceraunios montes ^e altiores has
 tradunt gentes, à litore Napæas, ſupraque Eſſedones Colchis iunctos, ac montium cacu-
 minibus. Dein Carmacas, Oranos, Antacas, Mazacas, Aſcanticos, Acapeatas, Agagam-
 matas, Phycaros, Rhimofolos, Aſcomarcos: & ad iuga Caucaſi Icatalas, Imaduchos, Ra-
 nos, Anelacas, Tydios, carataſcos, Afuciandas. Lagoum amnem ex montibus catheis,
 in quem deſluit Opharus: vbi gentes caucadas, Opharitas, ^f Amnem Menotharũ, Imi-
 tuenis ex montibus ſciſſum, inter Agedos, Carnapas, Gardeos, Acciſos, Gabros, Grega-
 ros. Circaq; fontem ^g Imitiſſi, Imituos, & Aparthenos. Alij influxiſſe eò Suitas, Auchetas,
 Satarneos, Aſampatas. Ab his Tanaitas & Nepheonitas viritim deletos. Aliqui flumen
 50 Opharium labi per cantecos & Sapeos: Tanain verò tranſiſſe Phatareos, Herticeos,
 Spondolicos, Synhietas, Amaffos, Iſſios, Catacetos, Tagoros, Catonos, Neripos, Agan-

^a Singamei
 rapturas,
 Aſtelephus,
 adſtipulã eod-
 dem Arria-
 no.

^b Vt inſt. cod.
 Penius, quem
 fluuium in hoc
 tractu recen-
 ſet & Ouid. A.
 de Ponto.

^c Strabo lib.
 II. Caſtoris
 & Pollucis
 aurigas non
 Amphitũ &
 Telchiũ, ſed
 Amphitruũ
 & Rhecan
 nominat.

^d Reſtius ve-
 tuſt. cod. Inde
 promonto-
 rium Cru-
 nice à quo ſu-
 perciliũ, &c.

^e altiores, nō
 legitur in qui-
 buſdam vetuſt.
 cod.

^f Pintianũ
 ex vetuſtiſſis co-
 dicibus ſic le-
 git: Amnes
 Menotharũ
 Imituem ex
 montibus
 Ciſiis,
^g Imituis.

deos, Mandareos, Saturcheos, Spaleos.

Cappadocia, Armenia.

CAP. VIII.

a nunc red-
datur ingens
in mediter-
raeo sinus: **P**eracta est interior ora, omnesque accola: a nunc reddantur gentes in mediterraneo sinu: in quo multa aliter, ac veteres, proditurum me non eo inficias, anxia perquisita cura, rebus nuper in eo situ gestis à Domitio Corbulone, regibusque inde missis supplicibus, aut regum liberis obfidibus. Ordinem autem à Cappadocum gente. Longissime hæc Ponticarum omnium introrsus recedens, minorem Armeniam maioremque & Comagenen læuo suo latere transit: dextera verò omnes in Asia dictas gentes, plurimis superfusa populis: magnoque impetu scandens ad ortum Solis & Tauri iuga, trāsit Lycaoniam, Pisidiam, Ciliciam: vadit super Antiochiæ tractum, & vsque ad Cyrrhesticam eius regionem parte sua, quæ vocatur Cataonia, contendit. Itaque ibi longitudo Asiæ xii. quinquaginta M. passuum efficit, latitudo cccccxl. M.

Armenia due.

CAP. IX.

b Rebus ve-
tust. cod. &
minum Me-
sopotamiæ
facie, inter
duos amnes
sitæ. Terræ
quod inter-
est ibi, tenet
Arabes &c. **A**rmenia autem maior incipiens à Pariedris montibus, Euphrate amne (vt dictum est) aufertur Cappadociæ: & quæ discedit Euphrates, Mesopotamiæ, haud minus claro amne Tigri. Vtrunque fundit ipsa, & initium Mesopotamiæ facit, inter duos amnes ituræ. Quod interest ibi, tenent Arabes Orei. Sic finem vsque in Adiabenen perfert. Ab ea transfuersis iugis inclusa, latitudinem in læua pandit ad Cyrum amnem transfuersa in Araxem: longitudinem verò ad minorem vsque Armeniam, Absaro amne in Pontum defluente, & Pariedris montibus (qui fundunt Absarum) discreta ab illa. Cyrus oritur in Heniochiis montibus, quos alij Coraxicos vocauerunt: Araxes eodem monte, quo Euphrates, vj. M. passuum interuallo: auctusque amne Musi, & ipse (vt plures existimauerunt) à cyro defertur in caspium mare. Oppida celebrantur in minore, cæsarea, Aza, Nicopolis: in maiore Arsamote Euphrati proximum, Tigri Carathiocerta: in excelsis autem Tigranocerta, at in campis iuxta Araxem Artaxata. Vniuersæ magnitudinem Aufidius quinquagies centena M. prodidit. Claudius cæsar longitudinem à Dascusa ad confinium Caspij maris xlii. M. passuum latitudinem dimidium eius, à Tigranocerta ad Iberiam. Diuiditur (quod certum est) in præfecturas, quas ij strategias vocant, quasdam ex iis singula regna quondam, barbaris nominibus cxx. Cludunt eam ab Oriente montes, sed non statim Ceraunij, nec Adiabene regio. Quod interest spatij, Sopheni tenent: ab his iuga: vltra Adiabeni tenent. Per conualles autem proximi Armeniæ sunt Menobardi, & Moscheni. Abiabenen Tigris & montium sinus cingunt. Ab læua eius regio Medorum est, & prospectus Caspij maris. Ex Oceano hoc (vt suo loco dicemus) infunditur, totumque Caucasii montibus cingitur. Horum incolæ per confinium Armeniæ nunc dicentur.

c montium si-
nus in iugis cin-
gunt.*Albania, Iberia.*

CAP. X.

d Pariedros **P**lanitiem omnem à Cyro vsque, Albanorum gens tenet: mox Iberum, discreta ab iis amne Alazone, in Cyrum è Caucasii montibus defluente. Præualent oppida Albanici Cabalaca, Iberiæ Harmastis iuxta flumē, Naoris: regio Thasie, & Triare vsq; ad Pariedros montes. Vltra sunt Colchicæ solitudines: quarum à latere ad Ceraunios verso Armenochalybes habitant, & Moschorum tractus ad Iberum amnem in Cyrum defluentem: & infra eos Sacassani, & deinde Macrones ad flumen Absarum. Sic plana ac deuexa obtinentur. Rursus ab Albanici confinio, tota montium fronte, gentes Syluorum feræ, & infra Lubienorum, mox Diduri & Sodij.

Porta Caucasie.

CAP. XI.

Ab iis sunt portæ Caucasie, magno errore à multis Caspiæ dictæ, ingens naturæ opus montibus interruptis repente, vbi fores obditæ ferratis trabibus, subter medias amne Dyriodori fluente, citraque in rupe castello (quod vocatur Cumania) communito ad arcendas transitu gentes innumeras: ibi loci terrarum orbe portis discluso, ex aduerso maximè Harmastis oppidi Iberum. A portis Caucasii per montes Gordyeos Valli, Suarni indomitæ gentes, auri tantum metalla fodiunt. Ab iis ad Pontum vsque Heniochorum

Heniochorum plura genera, mox Achæorum. Ita se habet terrarum sinus è clarissimis. Aliqui inter Pontum & Caspium mare CCC LXXV. M. pass. non ampliùs interesse tradiderunt: cornelius Nepos^a c l. M. Tantis iterum angustiis infestatur Asia. Claudius Cæ^a ccl. M. far à Cimmerico Bosphoro ad Caspium mare c l. M. prodidit: eaque perfodere excogitasse Nicatorem Seleucum, quo tempore ab Ptolemæo Cerauno sit interfectus. A portis Caucasii ad Pontum CC. M. passuum esse constat ferè.

Insula in Ponto.

CAP. XII.

INSULÆ in Ponto Planctæ, siue Cyaneæ, siue Symplegades. Deinde Apollonia, Thynias dicta, vt distingueretur ab ea, quæ est in Europa. Distat à continenti passibus M. 10 cingitur tribus M. Et contra Pharnaceam Chalceritis, quam Græci Ariam dixerunt, facramque Marti, & in ea volucres cum aduenis pugnasse, pinnarum icu.

Gentes in Scythico Oceano.

CAP. XIII.

Nunc omnibus, quæ sunt interiora Asiæ, dictis, Rhiphæos montes transcendat animus, dextraque litore Oceani incedat. Tribus hic è partibus cæli alluens Asiæ, Scythicus à Septentrione, ab Oriente Eous, à Meridie Indicus vocatur, varieq; per sinus & accolæ in complura nomina diuiditur. Verum Asiæ quoque magna portio appositæ Septentrioni, iniuria sideris regentis vastas solitudines habet. Ab extremo Aquilone ad initium Orientis æstiuæ Scythæ sunt. Extra eos vltraque Aquilonis initia Hyperboreos aliqui posuere, pluribus in Europa dictos. Primum inde^b noscitur promontoriû Celti-^b nascitur
 20 cæ Lytarmis, fluuius Carambucis, vbi lassata cum siderum vi Rhiphæorum montiû deficiunt iuga. Ibique Arimphæos quosdam accepimus, haud dissimilem Hyperboreis gentem. Sedes illis nemora, alimenta baccæ, capillus iuxta fœminis virisque in probro existimatur: ritus clementes. Itaque sacros haberi narrant, inuiolatósque esse etiam feris accolarum populis: nec ipsos modò, sed illos etiam, qui ad eos perfugerint. Vltra eos planè iam Scythæ, Cimmerici, Cicianthi, Georgi, & Amazonum gens. Hæc vsque ad Caspium & Hyrcanum mare. Nanque id erumpit Scythico Oceano in auersa Asiæ, pluribus nominibus accolarum appellatum celeberrimis duobus, Caspio, & Hyrcano. Non minus hoc esse quàm Pontum Euxinum, Clitarchus putat. Eratosthenes ponit & mēsuram: ab exortu ad meridiem, per cadusiæ & Albanæ oram quinquies mil. CCC. stad. Inde per
 30 Aratiaticos, a marbos Hyrcanos, ad ostium Zoni fluminis, quater mill. d c c c. stad. Ab eo ad ostium Iaxartis^c mill. CCC. Quæ summa efficit quindecies centena septuaginta-^c melior re-
 quinque mil. pass. Artemidorus hinc detrahit viginti quinque M. pass. Agrippa Caspium ^c in ista lectio.
 mare, gentesque quæ circa sunt, & cum his Armeniam determinans, ab Oriente Oceano ^c MM. CCC.
 Serico, ab Occidente Caucasii iugis, à Meridie Tauri, à Septentrione Oceano Scythico, ^c ita exigente
 patere qua cognitû est, c c c x c. M. pass. in longitudinē: c c x c. M. in latitudinē prodidit. ^c ex calculi ra-
 Non desunt verò, qui eius maris vniuersum circuitum à freto xxxv. M. pass. tradunt. Ir- ^c tione, defuturis
 rumpit autem arctis faucibus, in longitudinem spatiosis. At vbi cœpit in latitudinē pan- ^c alioqui summa
 di, lunatis obliquatur cornibus: velut ad Mæotim lacum ab ore discedēs, Scythici arcus ^c sequenti mille
 (vt autor est M. Varro) similitudine. Primus sinus appellatur Scythicus: vtrinque enim ^c stadij.
 40 accolunt Scythæ, & per angustias inter se comitant, hinc Nomades & Sauromatæ mul-
 tis nominibus, illinc Abzoæ non paucioribus. Ab introitu dextra, mucronem ipsum fau-
 cium tenent Vdini, Scytharum populus: dein per oram Albani (vt ferunt) ab Iasone orti,
 Ante quos mare quod est, Albanum nominatur. Hæc gens superfusa montibus Cauca-
 seis, ad Cyrum amnem, Armeniæ confinium atq; Iberiæ, descendit, vt dictum est. Super
 maritima eius, Vdinorumque gentem Sarmatæ, Vtidorsii, Arotères prætenduntur: quo-
 rum à tergo indicatæ iam Amazones Sauromatides. Flumina per Albaniam decurrunt
 in mare, Cassios & Albanos: deinde Cambyfes in Caucasii ortus montibus: mox Cyrus
 in Coraxicis, vt diximus. Oram omnem à Caucaso præaltis rupibus^d inaccessis, patere ^d inaccessis
 cccc. xxv. mill. pass. autor est Agrippa. A Cyro Caspium mare vocari incipit: accolunt
 50 Caspij. Corrigendus est error in hoc loco multorum, & eorum etiam, qui in Armenia
 res proximè cum Corbulone gessere. Nanque hi Caspias appellauere portas Iberiæ,

quas Caucasias diximus vocari: situsque depicti, & inde missi, hoc nomen inscriptum habent. Et Neronis principis comminatio, ad Caspias portas tendere dicebatur, cum peteret illas, quæ per Iberiam in Sarmatas tendunt, ^a vix vlllo propter appositos montes aditu. Ad Caspium mare sunt aliæ, Caspiis gentibus iunctæ: quod dignosci non potest, nisi comitatu rerum Alexandri Magni. Nanque Persarum regna, quæ nunc Parthorum intelligimus, inter duo maria Persicum & Hyrcanum Caucasias iugis attolluntur: vtrinque per deuexa laterum Armeniæ maiori, à frontis parte, quæ vergit in Comagenen, Sophene (vt diximus) copulatur, eique a diabene Assyriorum initium. Cuius pars est Arbelitis, vbi Darium Alexander debellauit, proxima Syriæ. Totam eam Macedones Mygdoniam cognominauerunt à similitudine. Oppida, Alexandria, item Antiochia, quam ¹⁰ Nisibin vocant. Abest ab Artaxatis d c l. M. passuum. Fuit & Ninus imposita Tigri, ad Solis occasum spectans, quondam clarissima. Reliqua verò fronte, qua tendit ad Caspium mare, Atropatene, ab Armeniæ Otene regione discreta Araxe. Oppidum eius Gazæ ab Artaxatis quadringenta quinquaginta mil. pass. Totidem ab Ecbatanis Medorum, quorum pars sunt Atropateni.

Media, Caspiæ portæ.

CAP. XIII.

Ecbatana caput Mediæ Seleucus rex condidit: à Seleucia magna d c l. M. passuum à portis verò Caspiis x x. M. Reliqua Medorum oppida, Phausia, Agamzua, Apamia Rhaphane cognominata. Causa portarum nominis eadem, quæ supra, interruptis angusto transitu iugis, ita vt vix singula meent plaustra, longitudine vi i j. M. pass. toto ²⁰ pere manu facto. Dextera leuâque ambustis similes impendent scopuli, sitiente tractu per x x v i j. M. pass. Angustias impedit corriuatus salis è cautibus liquor, atque eadem emissus. Præterea serpentium multitudo, nisi hyeme, transitum non finit.

Gentes circa Hyrcanum mare.

CAP. XV.

Diabenis connectuntur Carduchi quondam dicti, nunc Cordueni, præfluente Tigri: his Pratitæ Paredoni appellati, qui tenent Caspias portas. Iis à latere altero occurrunt deserta Parthiæ, & Citheni iuga. Mox eiusdem Parthiæ amoenissimus ^b situs, qui vocatur choara. Duæ vrbes ibi Parthorum, oppositæ quondam Medis, Calliope, & alia in rupe Issatis quondam. Ipsi verò Parthiæ caput Hecatompilos abest à portis c x x i j. M. pass. Ita Parthorum quoque regna foribus discluduntur. Egressos portis ³⁰ excipit protinus gens Caspia, ad litora vsque, quæ nomen portis & mari dedit. Læua montosa. Ab ea gente retrorsus ad Cyrum amnem produntur c c x x. M. pass. Ab eodem amne si subeatur ad portas, d c c. M. pass. Hunc enim ^c deinde cardinem Alexandri Magni itinera fecere, ab iis portis ad Indiæ principium, stadia quindecim millia sexcenta octoginta prodendo: ad Bactra oppidum, quod appellant Zariaspa, tria millia septingenta. Inde ad Iaxartem amnem quinque M.

Item aliæ gentes.

CAP. XVI.

Caspiis ad Orientem versus regio est Zapauortene dicta, & in ea fertilitatis inclitæ locus Dariem. Mox gentes Tapyri, Anariaci, Stauri, Hyrcani, à quorum litoribus idem mare Hyrcanum vocari incipit à flumine Syderi. Circa id amnes Mazeras, Stratos, omnia ex Caucaaso. Sequitur regio Margiane, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera, vndique inclusa montibus amœnis, ambitu stadiorum mille quingentorum, difficilis aditu propter harenosas solitudines per c x x. M. passuum & ipsa contra Parthiæ tractum sita in qua Alexander Alexandriam condiderat: qua diruta à barbaris, Antiochus Seleuci filius, eodem loco restituit ^d Syrianam interfluente Margo, qui corriuatur in Zotate. is maluerat illam Antiochiâ appellari. Urbis amplitudo circuitu l x x. stad. In hanc Orodes Romanos Crassiana clade captos deduxit. Ab huius excelsis per iuga Caucaasi protenditur ad Bactros vsque gens Mardorum, fera, sui iuris. Ab eo tractu gentes Ochani, Chomari, Berdrigei, Harmatotrophi, Bomarei, Commani, Marucæi, Mandrueni, Iatij. Flumina Mandrum, Cridinum: vltraque Chorasmij, Gandari, Attasini, Paricani, ⁵⁰ Sarangæ, Parrhasini, Maratiani, Nasotiani, Aorfi, Gelæ, quos Græci Cadusios appellauere,

^a Melius sic, mutata non nihil distinctione, Vix vlllo propter oppositos montes aditu ad Caspiu mare. Sunt aliæ, &c.

^b sinus,

^c deinde, videtur abundante, neque est in antiq. cod.

^d Or. Seleuciam

pellauere, Matiani. Oppidum Heraclea, ab Alexandro conditum: quod deinde subuer-
sum ac restitutum, Antiochus Achaida appellauit: Derbices, quorum medios fines secant
Oxus amnis, ortus in lacu Oxo: Syrmatae, Oxij, Tagae, Heniochi, Bateni, Saraparae, Ba-
ctri, quorum oppidum Zariaspe, quod postea Bactrum à flumine appellatum est. Gens
haec obtinet auersa motis Paropamisii, ex aduerso fontis Indi: includitur flumine Ocho.
Vltra Sogdiani, oppidum Panda, & in vltimis eorum finibus Alexandria, ab Alexandro
magno conditum. Arae ibi sunt ab Hercule ac Libero patre constitutae, item Cyro & Se-
miramide atque Alexandro: finis omnium eorum ductus ab illa parte terrarum, inclu-
dente flumine Iaxarte, quod Scythae Silyn vocant: Alexander, militesque eius, Tanain
10 putauere esse. Transcendit eum amnem Demonax, Seleuci & Antiochi regum dux,
quem maximè sequimur in iis: arasque Apollini Didymaeo statuit.

Scytharum gens.

CAP. XVII.

Vltra sunt Scytharum populi. Persae illos Sacas in vniuersum appellauere à proxi-
ma gente, antiqui Arameos. Scythae ipsi Persas, Chorfaros: & Caucasum montem,
Graucalum: hoc est, niue candidum. Multitudo populorum innumera: & quae cum Par-
this ex aequo degat. Celeberrimi eorum Sacae, Massagetae, Dahae, Essedones, Ariacae,
Rhymnici, Pefici, Amordi, Histii, Edones, Camae, Camacae, Euchatae, Cotieri, Antaria-
ni, Piale, Arimaspi, antea Cacidiri, Asaei, Oetei. Ibi Napaei interisse dicuntur, & Apel-
20 laei. Nobilia apud eos flumina, Mandagræum & Caspium. Nec in alia parte maior au-
torum inconstantia, credo propter innumeras vagasque gentes. Haustum ipsius ma-
ris dulcem esse & Alexander Magnus prodidit, & M. Varro, talem perlatum Pompeio,
iuxta res gerenti Mithridatico bello, magnitudine haud dubie influentium amnium vi-
cto sale. Adicit idem, Pompeij ductu exploratum, in Bactros septem diebus ex India
perueniri ad Icarum flumen, quod in Oxum influat: & ex eo per Caspium in Cyrum
subiectas, quinque non amplius dierum terreno itinere, ad Phasin in Pontum Indicas
posse deuehi merces. Insulae toto eo mari multae, vulgata vna maximè Tazata: à Caspio
mari Scythicoque Oceano, in eam cursus inflectitur, ad Orientem conuersa litorum
fronte. Inhabitabilis eius prima pars, à Scythico promontorio, ob niues: proxima,
30 inculta saeuitia gentium. Anthropophagi Scythae insident, humanis corporibus vescen-
tes. Ideo iuxta vastae solitudines, ferarumque multitudo, haud dissimilem hominum im-
manitatem obsidens. Iterum deinde Scythae. Iterumque deserta cum belluis, vsque
ad iugum incumbens mari, quod vocant Tabin. Nec ante dimidiam ferme longitudi-
nem eius orae, quae spectat aestiuum Orientem, inhabitatur illa regio. Primi sunt homi-
num, qui noscantur, Seres, lanicio sylvarum nobiles, perfusam aqua depeccantes fron-
dium canitiem: vnde geminus foeminis nostris labor, redordiendi fila, rursusque texen-
di. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, vt in publico matrona tranflu-
ceat. Seres mites quidem, sed & ipsi feris perfimiles, coetum reliquorum mortalium fu-
giunt, cum commercia expectant. Primum eorum noscitur flumen Psitaras, proximum
40 Carabi, tertium Lanos, à quo promontorium: Chryse sinus, Cynaba flumen, Atta-
nos sinus. Et gens hominum Attacorum, apricis ab omni noxio afflatu seclusa collibus,
eadem, qua Hyperborei degunt, temperie. De iis priuatim condidit volumen Amo-
metus, sicut Hecatæus de Hyperboreis. Ab Attacoris gentes Thyri & Tochari, & iam
Indorum Casiri: introrsus ad Scythas versi, humanis corporibus vescuntur. Nomades
quoque Indiae vagantur. Sunt qui ab Aquilone contingi ab ipsis & Cyconas dixere, &
Brysanos. Sed inde (vt planè consentiunt omnes) Emodi montes assurgunt, Indorum-
que gens incipit, non eo tantum mari adiacens, verum & meridiano, quod Indicum ap-
pellauimus: quaeque pars Orienti aduersa recto pretenditur spatio, & flexum & initium
Indici maris xviii. lxxv. mill. pass. colligit. Deinde qua flexitur in Meridiem xxiiii.
50 lxxv. M. pass. vt Eratosthenes tradit, vsque ad Indum, qui est ab Occidente finis Indiae. Com-
plures autem totam ipsius longitudinem xl. dierum noctiumque velifico nauium cursu

determinauere: & à Septentrione ad Meridiem $\overline{\text{xxvii}}$. quinquaginta mill. pass. Agrippa longitudinis $\overline{\text{xxxiii}}$. latitudinis $\overline{\text{xxiii}}$. prodidit. Posidonius ab æstiuo Solis ortu ad hybernum Exortum metatus est eam, aduersam Galliaë statuens, quam ab Occidente æstiuo ad occidentem hybernum metabatur totam à Fauonio. Itaque obuersam eius venti afflatu iuuari Indiam, salubremque fieri, haud dubia ratione docuit. Alia illius cæli facies, alij siderum ortus: binæ messes in anno, binæ æstates, media inter illas hyeme Etesiarum flatu: nostra verò brumali. Lenes ibi auræ, mare nauigabile, gentes & vrbes innumerabiles, si quis omnes persequi velit. Etenim patefacta est non modò Alexandri Magni armis, regumque qui ei succedere, circumuectis etiam in Hyrcanum mare, & Caspium Seleuco & Antiocho, præfectoque classis eorum Patrocle: verum & aliis autoribus 10 Græcis, qui cum regibus Indicis morati (sicut Megasthenes, & Dionysius à Philadelpho missus ex ea causa) vires quoque gentium prodidere. Non tamen deest diligentia locus, adeò diuersa & incredibilia traduntur. Alexandri Magni comites in eo tractu Indiaë quem subegerant, scripserunt quinque mill. oppidorum fuisse, nullum Cominus, gentium ix. Indiaëque tertiam partem esse terrarum omnium, multitudinem populorum innumeram, probabili sanè ratione. Indi enim propè gentium soli nunquam emigrare finibus suis. Colliguntur à Libero patre ad Alexandrum Magnum reges eorum c l i i j. annis quinque mill. c c c c i j. adiiciunt & menses tres. Annium mira vastitas. Proditur Alexandrum nullo die minus stadia sexcenta nauigasse in Indo, nec potuisse ante menses quinque enauigare, adiectis paucis diebus: & tamen minorem Gange esse 20 constat. Seneca etiam apud nos, tentata Indiaë cõmentatione sexaginta amnes eius prodidit gentes duodeuiginti centumque. Par labor sit montes enumerare. Iunguntur inter se Imaus, Emodus, Paropamisus, Caucasus partes, à quibus tota decurrit in planitiem immensam, & Ægypto similem. Verum vt terrena demonstratio intelligatur, Alexandri Magni vestigiis insistamus. Diognetus & Beton itinerum eius mensores, scripsere, à portis Caspiis Hecatopylon Pariorum, quot diximus, millia esse: inde Alexandria Arion, quam urbem is rex condidit, c c c c l x v. mil. Inde ad Prophthasiã Drangarum c x c i x. mil. Inde ad Arachosiorum oppidum c c c c x v. mill. Inde Orthospanum c c l. mil. Inde Alexandri oppidum quinquaginta mill. In quibusdam exemplaribus diuersi numeri 30 reperiuntur. Hanc urbem sub ipso Caucaso esse positã. Ab ea ad flumen ^a Chepta, & oppidum Indorum Peucolaitin, c c x x v i j. mil. Inde ad flumẽ Indum & oppidum Taxila, sexaginta mill. Ad Hydaspem fluuium clarum, c x x. mil. Ad Hypasin non ignobiliorem, x l i x. c c c x c. mill. qui fuit Alexandri itinerum terminus, exuperato tamen amne, arisque in aduersa ripa dicatis. Epistolæ quoque regis ipsius consentiunt his. Reliqua inde Seleuco Nicatori peragrata sunt: ad Hefidrum, c l x v i i j. mill. Iomanem omnem tantundem. Exemplaria aliqua adiiciunt quinque mill. passuum. Inde ad Gangen c x i j. m. Ad Rhodapham c x i x. mill. Alij c c c x x v. mill. in hoc spatio produnt. Ad Calinipaxa oppidum, c l x v i j. c c c c. alij c c l x v. m. Inde ad confluentẽ Iomanis amnis, & Gangis d c x x v. mill. plerique adiiciunt x i i j. mill. ad oppidumque Palibotra c c c c x x v. Ad ostium Gangis d c. x x x v i i j. mill. passuum. Gentes, quas memorare non pigeat, à montibus 40 Emodis, quorum promontorium Imaus vocatur, incolarum lingua niuosum significante, Isari, Cosyri, Izgi, & per iuga Chisiotofagi, multarumque gentium cognomen Brachmanæ, quorum Maccocalingæ, flumina Pumas & Cainas (quod in Gangem influit) ambo nauigabilia. Gentes Calingæ proximi mari, & supra Mãdei, Malli, quorum mons Mallus, tractusque eius finis Ganges.

Fluuius Ganges.

CAP. XVIII.

HVnc alij incertis fontibus, vt Nilum, rigantemque vicina eodem modo, alij in Scythicis montibus nasci dixerunt. Influere in eum xix. amnes. Ex iis nauigabiles, præter iam dictos, Canucham, Vamam, Erranoboam, Cosoagũ, Sonum. Alij cum magno fragore ipse statim fontis erumpere: deiectumque per scopulosa & abrupta, vbi primum molles planities contingat, in quodam lacu hospitariunde lenem fluere, vbi minimum 50

mum

^a *Alia, Cophera: cuius flumini meminit c. 21.*

mum, viij. mill. latitudine, vbi modicum, stadiorum centum, altitudine nusquam minore pass. xx.

Gentes Indie.

CAP. XIX.

NOuissima gente Gangaridum Calingarum regio Partalis vocatur. Regi lxx. mill. peditum, equites mille, elephanti dcc. in procinctu bellorum excubant. Nanque vita mitioribus populis Indorum multipartita degitur. Alij tellurem exercent: militiam alij capeffunt: merces alij suas euehunt, res externas inuehunt, res publicas optimi ditissimique temperant, iudicia reddunt, regibus assident. Quintum genus celebratae illic, & propè in religionem versae sapientiae deditum, voluntaria semper morte vitam, accenso prius rogo, finit. Vnum super hæc est semiferum, ac plenum laboris immensi, & quo supra dicta continentur, venandi elephantes domandique. Iis arant, iis inuehuntur, hæc maximè nouere petuaria: iis militant, dimicantque pro finibus. Delectum in bellua vires & ætas atque magnitudo faciunt. Insula in Gange est amplæ magnitudinis, gentem continens vnam, Modogalicam nomine. Ultra siti sunt Modubæ, Molindæ, vbere cum oppido eiusdem nominis magnifico, Galmodroesi, Preti, Califfæ, Safuri, Passalæ, Colubæ, Orxule, Abali, Taluctæ. Rex horum peditum l. M. equitum iij. M. elephantos cccc. in armis habet. Validior deinde gens Andaræ, plurimis vicis, xxx. oppidis, quæ muris turribusque muniuntur, regi præbet peditum c. M. equitum ij. M. elephantos M. Fertillissimi sunt auri Dardæ, Setæ verò argenti. Sed omnium in India propè, nō modò in hoc tractu, potentiam claritatēque antecedunt Prasi, amplissima vrbe ditissimæque Palibotra. Vnde quidam ipsam gentē Palibotros vocant, imò vero tractum vniuersum à Gange. Regi eorum peditum sexcenta M. equitum xxx. M. elephantorum ix. M. per omnes dies stipendiantur. Vnde coniectatio ingens opum est. Ab iis in interiore situ Monedes & Suari, quorum mons Maleus, in quo vmbra ad Septentrionem cadit hyeme, æstate in Austrum, per senos menses. Septentriones eo tractu semel in anno apparere, nec nisi xv. diebus, Beton autor est: hoc idem pluribus locis Indiæ fieri, Megasthenes. Austrinum polum Indi Dramasa vocant. Amnis Iomanes in Gangem per Palibotros decurrit inter oppida Methora & Cyrifoborca. A Gange versa ad Meridiem plaga tinguntur Sole populi, iam quidem infecti, nondum tamen Æthiopum modo exusti: quātum ad Indū accedunt, tantum colore præferunt fidus. Indus statim à Prasiurum gente, quorū in montanis Pygmæi traduntur. Artemidorus inter duos amnes. xxi. M. pass. interesse tradit.

Indus fluiuis.

CAP. XX.

Indus, Sandus ab incolis appellatus, in iugo Caucasi montis, quod vocatur Paropamisus aduersus Solis ortum effusus, & ipse vnde viginti recipit amnes. Sed clarissimos Hydaspem, quatuor alios afferentem, Cantabram tres. Per se verò nauigabiles Acesinem & Hypasin, quadam tamen aquarum modestia nusquam latior quinquaginta stadiis, aut altior xv. pass. amplissimam insulam efficiens, quæ Prasiæ nominatur, & aliam minorem, quæ Patale. Ipse per xi. xl. M. pass. parcissimis autoribus nauigatus, & quodam Solis comitatu in Occasum versus, Oceano infunditur. Mensuram in ora ad eum ponam, vt inuenio, generatim, quanquam inter se nullæ congruant. Ab ostio Gangis ad promontorium Calingon, & oppidum Dandagula dccxxv. mill. pass. Ad Tropina xxv. M. pass. Ad Perimulæ promontorium, vbi est celeberrimum Indiæ emporium dccl. Ad oppidum in insula, quam supra diximus, Patalen, dcxx. M. p. Gentes montanæ inter eum & Iomanem Cesi, Cetriboni syluestres: deinde Megalle, quorum regi quingenti elephanti, peditum equitūque numerus incertus: Chrysei, Parafangæ, Afangæ tigris fera scatentes. Armant peditum xxx. mill. elephantos ccc. equites. dccc. Hos includit Indus, montium corona circumdatos & solitudinibus per dcxxxv. M. infra solitudines. Dari, Suræ: iterūque solitudines per clxxxvij. M. pass. plerunq; harenis ambientibus haud alio modo, quàm insulas mari. Infra deserta hæc Maltecore, Singe: Marohæ, Rarungæ, Moruntes, Masuæ, Pagungæ. Iam hi montium, qui perpetuo tractu Oceani oram tenent, incolæ liberi, & regum expertes, multis vrbibus montanos obtinent colles. Nareæ

deinde, quos claudit mons altissimus Indicorum Capitalia. Huius incolæ, alio latere late auri & argenti metalla fodiunt. Ab iis Oraturæ, quorum regi elephantum quidē decem, sed amplæ vires peditum: Varetatæ, qui sub rege elephantos non alunt, fiducia equitum peditumque, Odomboeræ, Salabastræ, Horatæ vrbe pulchra, fossis palustribus munita: per quas crocodili, humani corporis auidissimi, aditum nisi ponte non dant. Et aliud apud illos laudatur oppidum Automela, impositum litori, quinque annuum in vnū confluente concursu, emporio nobili. Regi eorum elephantum M. ccccc. peditum cl. M. equitum quinque M. Pauperior Charmarum rex, elephantos lx. paruāsque reliquas vires habet. Ab iis gens Pādæ, sola Indorum regnata fœminis. Vnā Herculi sexus eius genitam ferunt, ob idque gratiorem præcipuo regno donatam. Ab ea deducentes originē imperitant ccc. oppidis, peditum cl. M. elephantis quingentis. Post hanc trecentarum urbium Syrieni, Dérangæ, Posingæ, Buzæ, Gogiarei, Vmbræ, Nereæ, Brancofi, Nobûdæ, Coconde, Nefei, Pedatrite, Salobriæ, Olostre Patalen insulam attingentes: à cuius extremo litore ad Caspias portas xviii. xxv. M. produntur. Hinc deinde accolunt Indum aduersum euidenti demonstratione Amatæ, Bolingæ, Gallitalutæ, Dimuri, Megari, Ordabæ, Mese. Ab his Vri, Sileni: mox deserta in ccl. M. passuum. Quibus exuperatis Organagæ, Abaortæ, Sibaræ, Suertæ: & ab iis solitudines prioribus pares. Dein Sarophagæ, Sorge, Baraomatæ, Gumbritæque, quorum xij. nationes, singulisque binæ vrbes. Aferi trium urbium incolæ. Caput eorum Bucephala, Alexandri regis equo (cui fuerat hoc nomen) ibi sepulto conditum. Montani super hos Caucaſo subiecti, Soleadæ, Sondre, transgressisque Indum, & cum eo decurrentibus Samarabrie, Sambruceni, Brisabritæ, Orfij, Antixeni, Taxile, cum vrbe celebri, iam in plana demisso tractu, cui vniuerso nomen Amandræ. Populi quatuor, Peucolaitæ, Arfagalitæ, Geretæ, Aſoi. Etenim plerique ab occidente non Indo amne determinant, sed adiiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamisadas.

Arj & iuncta gentes.

CAP. XXI.

VLtimo sine Cophete fluuio, quæ omnia Ariorum esse, aliis placet. Necnon & Nyſam urbem plerique Indiæ ascribunt, montemque Merum Libero patri sacrum: unde origo fabulæ, Iouis femine editum. Item Aspagonas gentem, vitis, & lauri, & buxi, pomorumque omnium in Græcia nascentium fertilem. Quæ memoranda, & propè fabulosa, de fertilitate terræ, ac genere frugum^a arborumque, aut ferarum aut volucrum, & aliorum animalium traduntur, suis quæque locis in reliqua parte operis commemorabuntur. Quatuor verò satrapia mox paulò, ad Taprobanen insulam festinante animo. Sed antè sunt aliæ, Patale, quâ significauimus, in ipsis faucibus Indi triquetra figura c. c. xx. M. pass. latitudine. Extra ostium Indi, Chryse, & Argyre, fertiles metallis, vt credo. Nam quod aliqui tradidere, aureum argenteumque iis solum esse, haud facillè crediderim. Ab iis xx. M. pass. Cocala. Ab ea xij. M. pass. Bibaga, ostreis & conchyliis referata. Deinde Toralliba ix. M. pass. à suprâ dicta, multæque ignobiles.

Taprobane insula.

CAP. XXII.

TAProbanen alterum orbem terrarum esse, diu existimatum est. Antichthonum appellacione. Vt liqueret insulam esse, Alexandri Magni ætas resque præstitere. Onesicritus classis eius præfectus, elephantos ibi maiores bellicosioresque, quam in India, gigni scripsit: Megasthenes flumine diuidi, incolasque Palæogonos appellari, auri margaritarumque grandium fertiliores, quam Indos. Eratosthenes & mensuram prodidit longitudinis vij. M. stad. latitudinis quinque M. nec vrbes esse, sed vicos septingentos. Incipit ab Eoo mari, inter ortum occasumque Solis Indiæ prætenta, & quondam credita xx. dierum nauigatione à Prasiana gente distare: mox, quia papyraceis nauibus armamentisque Nili peteretur, ad nostrarum nauium cursus, vij. dierum interuallo taxato. Mare interest vadofum, senis non amplius altitudinis passibus, sed certis canalibus adeo profundum, vt nullæ anchoræ fidat: ob id nauibus vtrinque proræ, ne per angustias aluei circumagi sit necesse. Siderum in nauigando nulla obseruatio. Septentrio non cernitur: sed volucres secum vehunt, emittentes

^a arborumque laniferarum

^b Alias, Biba et, qua appellacione vritur & Arrianus in Histo. Ind.

tentes sapius, meatumque earum terras petentium comitantur. Nec plus, quam ternis mensibus in anno, nauigant. Cauent à solstitio maximè centum dies, tunc illo mari hyberno. Haftenus à priscis memorata: nobilis diligentior notitia Claudij principatu contigit, legatis etià ex insula aduectis. Id accidit hoc modo: annij Plocami, qui maris rubri vectigal à fisco redemerat, libertus circa Arabiam nauigans, Aquilonibus raptus præter Carmaniam xv. die Hippuros portum eius inuectus, hospitali regis clementia sex mensium tempore imbutus alloquio, percontanti postea enarrauit Romanos & Cæsarem. Mirum in modum in auditis iustitiam ille suspexit, quòd pares pòdere denarij essent in captiua pecunia, cum diuersæ imagines indicarent à pluribus factos. Et hoc maximè fo-
 10 licitatus ad amicitiam, legatos quatuor misit, principe eorum Rachia. Ex iis cognitum, D. esse oppida, portum contra Meridiem appositum oppido Palefimundo, omnium ibi clarissimo, ac regiæ cc. M. plebis. Stagnum intus Megisba, c. clxxv. M. pass. ambitu, insulas pabuli tantum fertiles, cõplexum. Ex eo duos annes erumpere. Palesimudù, iuxta oppidum eiusdem nominis influentem in portum tribus alueis, quinque stadiorum ar-
 ctissimo, xv. amplissimo: alterum ad Septentrionem Indiamq; versum, Cydara nomi-
 ne. Proximum esse Indiæ promontorium, quod vocetur^a Colaicum, quatruidi nauiga-
 20 tione, medio in cursu Solis insula occurrente. Mare id colore peruiridi, prætereà fruticosum arboribus, iubas earum gubernaculis deterentibus. Septentriones Vergiliásque apud nos, veluti nouo cælo, mirabantur. Lunam quidem apud ipsos, non nisi ab octaua
 20 ad xvj. supra terram aspici fatentes. Canopum lucere noctibus, sidus ingens & clarum. Sed maximè mirum iis erat, ymbra suas in nostrum cælum cadere, non in suum: So-
 lémque à læua oriri, & in dexteram occidere potiùs, quàm è diuerso. Idè narrauere, la-
 tus insulæ, quod prætenderetur Indiæ, x. M. stad. esse, ab Oriente hyberno ultra montes Emodos. Seras quoque ab ipsis aspici, notos etiam commercio: patrem Rachia com-
 measse eò. Aduenis ibi feras occurfare. Ipsos verò excedere hominum magnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris sono truci, nulli commercio linguæ. Cætera eadè, quæ
 nostri negotiatores. Fluminis vltiore ripa merces positas iuxta venalia tolli ab his, si
 placeat permutatio: non aliter odio iustiore luxuriæ, quàm si perducta mens illuc vsque
 cogitet, quid & quò petatur & quare. Sed ne Taprobane quidem, quamuis extra orbem
 30 à natura relegata, nostris vitiis caret. Aurum argentumque & ibi in pretio. Marmor te-
 studinis simile, gemmæ margaritæque in honore multo præstantiores, & totius luxuriæ
 nostræ cumulus. Ipsorum opes maiores esse dicebant, sed apud nos opulentia maiorem
 vsu. Seruum nemini, nò in diem aut interdiu somnum: ædificia modicè ab humo ex-
 tantia, annonam nunquam augeri, non fora litésve esse: coli Herculem: eligi regem à po-
 pulo senecta clementiaque, liberos nò habentem: & si postea gignat, abdicari, ne fiat hæ-
 reditarium regnum. Rectores ei à populo xxx. dari: nec nisi plurium sententia quen-
 quam capitis damnari: sic quoque appellationem esse ad populum. lxx. iudices dari: si li-
 berent ij reum, amplius triginta iis nullam esse dignationem, grauissimo probro. regi cul-
 tum Liberi patris, ceteris Arabum. Regem, si quid delinquat, morte mulctari, nullo inter-
 40 mente, auersantibus cunctis, & commercia etiam sermonis negantibus. Festa venatione
 absumi, gratissimam eam tigribus elephantisque constare. Agros diligenter coli: vitis v-
 sum non esse: pomis abundare. Esse & in piscatu voluptatem, testudinum maximè, quarum
 superficie familias habitantium contegi: tanta reperiri magnitudine. Vitam hominum
 centum annis modicam. Hæc comperta de Taprobane. Quatuor satrapie, quas in hunc
 locum distulimus, ita se habent.

Capissene, Carmania.

CAP. XXIII.

A Proximis Indo gentibus montana Capissene habent Capissam urbem, quam diruit
 Cyrus. ^b Arachosia cum oppido flumine eiusdem nominis, quod quidam Copen
 dixere, à Semiramide conditum. Amnis Hermandus prefluens per Abesten Arachosio-
 50 rum. Proximos iis à Meridie ad partem Arachotarum faciunt Gedrosos, & à Septen-
 trione Paropamisadas. Cartana oppidum sub Cauaso, quod postea^c Tetragonis

^a Colaicum,
^b Melius ve-
 tusta codices a-
 ptoresque ver-
 borum ordine,
 Arachosia
 cū flumine
 & oppido es-
 iudem no-
 minis, quod
 quidam pho-
 cin dixere,
 hodie autem
 præter ceteros
 inter Arachio-
 sia vrbes recen-
 set & Ptole-
 meus.
^c Pol. Tetra-
 nis

dictum. Hæc regio est ex aduerso Bactrianorum deinde, cuius oppidum Alexandria, à conditore dictum, Sydraci, Dangulæ, Parapiani, Cantaces, Maci. Ad Caucaſum Cadruſi oppidum ab Alexandro conditum. ^a Infra hæc omnia, ora ab Indo. Ariana regio ambuſta feruoribus, deſertiſque circundata, multa tamen interfuſa opacitate: cultores congregat circa duos maximè fluuios, Tonderon & Aroſapen. Oppidum Artaccana. Arius amnis, qui præfluit Alexandriam ab Alexandro conditam. Patet oppidum ſtad. xxx. multoque pulchrius, ſicut antiquius, Artacabane, iterum ab Antiocho munitum, ſtad. l. Dorifci gens, Amnes Pharnacotis, Ophradus. Prophthaſia oppidum Zarafparum, Drangæ, Argetæ, Zarangæ, Gedruſi. Oppida Peucolais, Lymphorta, Methoricum deſertu. Amnis Manain, Augutturi gens. Flumen Borru, gens Vrbi, flumen nauigabile Pona-¹⁰ mus Pandarum finibus. Item Caberon Sorarum oſtio portuoſus, Oppidum Condigramma. Flumen Cophes. Inſuunt in eum nauigabilia Sadarus, Paroſpus, Sodinus. Arianae partem eſſe Daritin aliqui volunt, menſuramque produnt vtriuſque lōgitudine $\frac{xix}{xix}$. l. mill. paſſuum latitudine dimidio minore, quàm Indiæ. Alij Gedruſos & Scyros poſuere per clxxxiiij. mill. paſſ. Mox Ichthyophagos Oritas, propria non Indorum lingua loquentes, per cc. mill. paſſ. Inde poſuere Arbiorum gentem per cc. mill. Ichthyophagos omnes Alexander vetuit piſcibus viuere. Vltrà deſerta, deinde Carmania, ac Perſis, atque Arabia. Sed priuſquàm hæc generatim perſequamur, indicare conuenit, quæ prodit Oneficritus, claſſe Alexandri ^b circumuectus in mediterranea Perſidis ex India, narrata proximè à Iuba: dein eam nauigationem, quæ his annis comperta ſeruatur hodie. Oneficriti ²⁰ & Nearchi nauigatio nec nomina habet maſionum, nec ſpatia. Primùmque Xylenopolis ab Alexandro condita, vnde cœperunt exordium, iuxta quod flumen, aut vbi fuerit, non fatis explanatur. Hæc tamen digna memoratu produntur ab eis: oppidum à Nearcho conditum in nauigatione ea. Flumen Nabrum nauium capax: contra inſula diſtans lxx. ſtad. Alexandria condita à Leonato iuſſu Alexandri in finibus gentis. Argenus portu ſalubri. Flumen Tuberum nauigabile, quod circa Pariræ. Deinde Ichthyophagita longo tractu, vt x. dierum ſpatio præ nauigauerint. Inſula, quæ Solis appellatur, & eadem cubile Nympharum, rubens, in qua nullum non animal abſumitur, incertis cauſis. Ori gens. Flumen Carmaniae Hytanis portuoſum, & auro fertile. Ab eo primùm Septentrio nes apparuiſſe adnotauere. Arcturum nec omnibus cerni noctibus, nec totis vnquam. ³⁰ Achæmenidas vſque illo tenuiſſe. Aris & ferri metalla, & arſenici, & minij exerceri. Inde promontorium Carmaniæ eſt: ex quo in aduerſa ora ad gentem Arabiæ Macas traiectus diſtat l. M. paſſ. Inſulæ tres, quarum Organa tantum habitatur aquoſa, à continenti xxv. M. paſſ. Inſulæ i i j. iam in ſinu ante Perſida. Circa has hydri marini vicenum cubitorum adnatantes terruere claſſem. Inſula Acrotadus, item Gauratæ, in quibus Chiani gens. Flumen Hyperis in medio ſinu Perſico, onerariarum nauium capax. Flumen Sitiogagus, quo Paſargadas ſeptimo die nauigatur. Flumen nauigabile Phirſtimus, inſula ſine nomine. Flumen Granus modicarum nauium capax, per Suſianen fluit: dextra eius accolunt Deximontani, qui bitumen perficiunt. Flumen Oroatis oſtio difficili, niſi peritis: inſulæ ⁴⁰ ii. paruæ: inde vadofa nauigatio paluſtri ſimilis, per euripos tamen quosdam peragitur. Oſtium Euphratis. Lacus, quem faciunt Eulæus & Tigris iuxta Characem. Inde Tigri Suſa. Feſtos dies ibi agentem Alexandrum inuenerunt ſeptimo menſe, poſtquam digreſſus ab iis fuerat Patalis, tertio nauigationis. Sic Alexandri claſſis nauigauit. Poſtea à Syagro Arabiæ promontorio Patalen Fauonio, quem Hypalum ibi vocant, peti certiffimū videbatur $\frac{xiii}{xiii}$. xxxi j. M. paſſ. æſtimatione. Secuta ætas propiorem curſum tutioremque iudicauit, ſi ab eodem promontorio ^c Zizerum annem portum Indiæ peteret. Diūque ita nauigatum eſt, donec compendia inuenit mercator, lucrōque India admota eſt. Quippe omnibus annis nauigatur, ſagittariorum cohortibus impoſitis. Etenim piratæ maximè infeſtabant. ^d Nec pigebit totum curſum ab Ægypto exponere, nunc primùm certa notitia pateſcente. Digna res, nullo anno imperij noſtri minus h-s quingenties ex-⁵⁰ hauriente India, & merces remittente, quæ apud nos centuplicato ueneant, m m. paſſuum ab Alex-

^a Reſtior ueritate lectio. Infra hæc omnia ab Indo Ariana regio. Ariana enim ab ortu Indo termina- ti, notum eſt ex libri huius cap. 20. & 21. item ex Strab. lib. 15.

^b circumuectus meridiana Perſidis

^c Zizerum portum Indiæ

^d Conſule de hoc loco Buzandam lib. 4. de Aſſe.

ab Alex
qui curſ
tione m
te, diei i
ad hyd
Hydra
nomina
iii. mill.
Sed qui
tur, totu
dia ante
bia, aut
nauigat
regia ei
Oceli e
Indiæ M
Hydra
buſque
Alius v
20 ab emp
piper n
portu
mutari
Decem
rias noſ
turno: s
ſitum
eius ad
M. ſpati
30 deinde
thraum
alij ab h
Sed in
cuius
do. Run
pellant
mum ſi
capiti
40 bylone
gulo ſu
ne Arb
piſciur
A B
torio
toto l
dein
50 de Pe
ſulæ,

ab Alexandria abest oppidum Iuliopolis. Inde nauigant Nilo Coptum cccij. mill. pass. qui cursus Etesis flantibus peragitur xij. diebus. A Copto camelis itur, a quationum ratione mansionibus dispositis. Prima appellatur Hydreuma, xxxij. mil. Secunda in monte, diei itinere. Tertia in altero hydreumate, à Copto xcv. mill. Deinde in monte. Mox ad hydreuma Apollinis, à Copto clxxxiiij. mill. pass. Rursus in monte. Mox ad nouum Hydreuma à Copto cxxxiiij. mil. pass. Est & aliud Hydreuma vetus, Troglodyticum nominatur, vbi præsidium excubat diuerticulo 11. millium. Distat à nouo Hydreumate iij. mill. pass. Inde Berenice oppidum, vbi portus rubri maris, à Copto cclviiij. M. pass. Sed quia maior pars itineris conficitur noctibus propter æstus, & statiuus dies absumuntur, totum à Copto Berenicen iter duodecimo die peragitur. Nauigare incipiunt æstate media ante Canis ortum, aut ab exortu protinus. Veniuntq; circiter xxx. die Ocelim Arabiæ, aut Canan thuriferæ regionis. Est & tertius portus, qui vocatur Muza, quem Indica nauigatio non petit, nec nisi thuris odorumque Arabicorum mercatores. Intus oppida: regia eius appellatur Saphar, aliudque Sabe. Indos autem petentibus vtilissimum est ab Oceli egredi. Inde vento Hypalo nauigant diebus quadraginta ad primum emporium Indiæ Muzirim, non expetendum propter vicinos piratas, qui obtinent locum nomine Hydras: neque est abundans mercibus. Præterea lōgè à terra abest nauium statio, lintribusque efferuntur onera, quæ geruntur. Regnabat ibi, cum proderem hæc, Celebothras. Alius vtilior portus gentis Necanidon, qui vocatur Becare. Ibi regnat Pandion, longè ab emporio mediterraneo distate oppido, quod vocatur Modusa. Regio autem, ex qua piper monoxylis lintribus Becaren conuehunt, vocatur Cottona: quæ omnia gentium portuumve aut oppidorum nomina apud neminem priorum inueniuntur. Quo apparet mutari locorum status. Ex India reuigant mense Ægyptio Tybi incipiente, nostro Decembri: aut vtiq; Mechiris Ægyptij intra diem sextum, quod fit intra Idus Ianuarias nostras: ita euenit, vt eodem anno remeent. Nauigant autem ex India vento Vulturno: & cum intrauere rubrum mare, Africo vel Austro. Nunc reuertemur ad propositum. Carmaniæ oram patere duodecies centena l. M. pass. Nearchus scripsit. Ab initio eius ad flumen Sabin centum M. pass. Inde vineas coli & arua ad flumen Andanin, xxv. M. spatio. Regio vocatur Armuzia. Oppida Carmaniæ, Zetis, & Alexandria. Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare terras, quod Rubrum dixere nostri, Græci Erythræum à rege Erythra, aut (vt alij) Solis repercussu talem reddi colorem existimantes: alij ab arena terraque, alij tali aquæ ipsius natura.

Sinus Persicus, & Arabicus.

CAP. XXIIII.

Sed in duos diuiditur sinus. Is qui ab Oriente est, Persicus appellatur xxv. M. pass. circuitu, vt Eratosthenes tradit. Ex aduerso est Arabia, cuius xli. mil. pass. est longitudo. Rursus altero ambitur sinu Arabico nominato. Oceanum qui influit, Azanium appellant. Persicum introitum v. mill. pass. latitudinis, alij quatuor fecerunt. Ab eo ad intimum sinum recto cursu xli. xxv. mill. propemodum constat esse, & situm eius humani capitis effigie. Onesicritus & Nearchus ab Indo amne in sinum Persicum, atq; illinc Babylonem ab Euphratis paludibus, scripserunt xxv. mill. passuum esse. In Carmaniæ angulo sunt Chelonophagi, testudinum superficie casas tegentes, carne vescetes. A flumine Arbi promontorium ipsum inhabitant, præter capita toto corpore hirti, coriisque piscium vestiti.

Cascandrus insula, Parthorum regna.

CAP. XXV.

Ab horum tractu Indiam versus Cascandrus deserta insula in Oceano l. M. pass. traditur: iuxtaque eam freto interfluente Stoidis, quæstiuosa margaritis. A promontorio Carmanis iunguntur Armozei. Quidam interponunt Arbios ccccxiij. mil. pass. toto litore. Ibi portus Macedonum, & aræ Alexandri in promontorio. Amnes Saganos: dein Daras, & Salsos. ab eo promontorium Themisteas, insula Aphrodisias habitatur. Inde Persidis initium ad flumen Oroatin, quo diuiditur ab Elymaide. Cōtra Persidem insulæ, Philos, Casandra, a ratia cum mōte præalto Neptuno sacra. Ipsa Persis aduersus Oc-

a aut, vt alij
à colore So-
lis repercus-
su talē reddi
existimantes.

casum sita obtinet litora cccc.l. mil. passuum etiam in luxum diues, in Parthorum iam pridem translata nomen. Horum de imperio nunc paucis. Regna Parthorum duodeviginti sunt omnia: ita enim diuidunt prouincias circa duo (vt diximus) maria. Rubrum à Meridie, Hyrcanum à Septentrione. Et iis vndecim, quæ superiora dicuntur, incipiunt à confinio Armeniæ, Caspiisque litoribus: pertinent ad Scythas, cum quibus ex æquo degunt. Reliqua septem regna inferiora appellantur. Quod ad Parthos attinet, semper fuit Parthia in radicibus montium sæpius dictorum, qui omnes eas gentes prætexunt. Habet ab Ortus Arios, à Meridie Carmaniam & Arianos, ab Occasu Pratitis, Medos, à Septentrione Hyrcanos, vndique desertis cinctæ. Vteriores Parthi Nomades appellantur: citra deserta, ab Occasu vrbes eorum, quas diximus, Issatis & Calliope: ab Oriente æstiuo Europum, ab hyberno Mania: in media Hecatompilos, Arfacia: regio Nisæa Parthyenes nobilis, vbi Alexandropolis à conditore.

a. Melior vetu
Stalectio, alia
verborum di-
stinctione: Re-
liqua septem
regna infe-
riora appel-
lantur, quæ
ad Parthos
attinent.

Media, Mesopotamia, Babylon, Seleucia.

CAP. XXVI.

Necessarium est hoc in loco signare & Medorum situm, terrarumque faciem circumagere ad Persicum mare, quò facilius deinde reliqua noscantur. Nanque Media ab Occasu transuersa obliquè Parthiæ occurrens, vtraque regna includit. Habet ergo ipsa ab Ortus Caspios & Parthos, à Meridie Sittacene & Susianen & Persida, ab Occasu Adiabenen, à Septentrione Armeniam. Persæ Rubrum mare semper accollere, propter quod is sinus Persicus vocatur. Regio ibi maritima Cyropolis. Quæ verò ipsa subit ad Medos, Elymais. Megala appellatur locus, arduo montis ascensu per gradus, introitu angusto, ad Persepolin caput regni, dirutam ab Alexandro. Præterea habet in extremis finibus Laodiceam, ab Antiocho conditam. Inde ad Orientem Magi obtinēt Passagardas castellum, in quo Cyri sepulcrum est: & horum Ecbatana oppidum translatum ab Dario rege ad montes. Inter Parthos & Arianos excurrunt Parætaceni. His gentibus & Euphrate, inferiora regna cluduntur. Reliqua dicemus à Mesopotamia, excepto mucrone eius, Arabumque populis, in priore dictis volumine. Mesopotamia tota Assyriorum fuit, vicatim dispersa, præter Babylona & Ninum. Macedones eam in vrbes congregauere, propter vbertatem soli. Oppida, præter iam dicta, habet Seleuciam, Laodiceam, Artemitam: item in Arabum gente, qui Aroëi vocantur, & Mardani, Antiochiam: quæ à præfecto Mesopotamiæ Nicanore condita Arabis vocatur. Iunguntur his Arabes, introrsus Eldamarij. Super quos ad Pellacontam flumen Bura oppidum, Salmani & Mafei Arabes. Gordyæis verò iuncti Aloni, per quos Zerbis fluuius in Tigrin cadit, Azones Silices montani, & Orontes. Quorum ad Occidentem oppidum Gaugamela. Item Sue in rupibus. Suprà Silici, Classitæ, per quos Lycus ex Armenia fertur: Absitris ad hybernum exortum. Azochis oppidum. Mox in campestribus oppida Diospage, Polytelia, Stratonicea, Anthemus. In vicinia Euphratis Nicephorion, vt diximus, quod Alexander iussit condi propter loci oportunitatem. Dicta est & in Zeugmate Apamia, ex qua Orientem petentes excipit oppidum apprimè munitum, quondam stadiorum sexaginta quinque amplitudine, & satraparum regia appellatum, quò tributa conferebantur, nunc in arcem redactum. Durant, vt fuerant, Hebata, & ductu Pompeij Magni terminus Romani Imperij Oruros, à Zeugmate ducentis quinquaginta millibus passuum. Sunt qui tradunt Euphratem Gobaris præfecti opere diductum, vbi eum diximus findi, ne præcipiti cursu Babyloniam infestaret: ab Assyriis verò vniuersis appellatum Armalchar, quod significat regium flumen. Quæ deriuatur, oppidum fuit Agrani è maximis, quod diruere Persæ. Babylon Chaldaicarum gentium caput diu summam claritatem obtinuit in toto orbe, propter quam reliqua pars Mesopotamiæ Assyriæque Babylonia appellata est, sexaginta millia passuum amplexa muris, ducenos pedes altis, quinquagenos latis, in singulos pedes ternis digitis mensura ampliore, quàm nostra, interfluo Euphrate, mirabili opere vtroque. Durat adhuc ibi Iouis Beli templum. Inuenit hic fuit sideralis scientiæ. Cæterò in solitudinem rediit, exhausta vicinitate Seleuciæ,

ob id

ob id conditæ à Nicatore intra^a nonagesimum lapidem, in confluente Euphratis fossa perducti atque Tigris: quæ tamen Babylonia cognominatur, libera hodie ac sui iuris, Macedonumque moris. Ferunt ei plebis urbanæ d. c. M. esse: situm verò mœnium Aquilæ pandentis alas: agrum totius Orientis fertilissimum. Inuicem ad hanc exhauriendam, Ctesiphontem iuxta tertium ab ea lapidem in Chalonitide condidit Parthi, quod nunc est caput regni: & postquam nihil proficiebatur, nuper Vologesus rex aliud oppidum Vologesocertam in vicino condidit. Sūt etiamnum in Mesopotamia oppida, Hipparenum, Chaldæorum & hoc, sicut Babylon, iuxta flumen Narragam, qui dedit ciuitati nomen. Muros Hipparenorum Persæ diruere. Orcheni quoque tertia Chaldæorum doctrina, in eodem situ locantur, ad Meridiem versi. Ab his Notitæ & Orthophantæ, & Græciocantæ. Euphrate nauigari Babylonem è Persico mari cccc xij. M. pass. tradunt Nearchus & Onesicritus. Qui verò postea scripsere, à Seleucia cccc xc. mil. Iuba à Babylone Characem c lxxv. M. pass. Fluere aliqui vltra Babylonem cōtinuo alueo, priusquam distrahatur in irrigua, lxxvij. M. Vniuerso autem cursu. xl. M. pass. Inconstantiam mensuræ diuersitas autorum facit, cum Persæ quoque schœnos & paranfangas alij alia mensura determinent. Vbi desinit^b alueo munire, ad confinium Characis accedente tractu, statim infestant Attali latrones, Arabum gens. Vltra quos Scenitæ. Ambitu verò Euphratis Nomades Arabiæ vsque ad deserta Syriæ, vnde^c in Meridiem flecti eum diximus, solitudines Palmyrenas relinquentem. Seleucia abest à capite Mesopotamiæ Euphratem nauigantibus vndecies centena lxxv. M. pass. A mari Rubro si Tigri nauigetur, ccc xx. mill. à Zeugmate ccccc lxxvij. mill. Zeugma à Seleucia Syriæ ad nostrum litus^d c lxxij. mill. pass. Hæc est ibi latitudo terrarum inter duo maria. Parthici verò regni d cccc. xliij. mill. passuum. Est etiamnum oppidum Mesopotamiæ in ripa Tigris circa confluentes, quod vocant Digbam.

Flumen Tigris.

CAP. XXVII.

Sed & de Tigri ipso dixisse conueniat. Oritur in regione Armeniæ maioris, fonte conspicuo in planitie. Loco nomen Elongosine est. Ipsius, quæ tardior fluit, Diglito: vnde concitatur, à celeritate Tigris incipit vocari. Ita appellant Medi sagittam. Influit lacum Arethusam omnia illata pondera sustinentem, & nitrum nebulis exalantē. Vnum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alueo, sicut nec è Tigri pisces in lacum transnatant. Fertur autem & cursu & colore dissimilis: transuectusque occurrentē Tauro monte in specu mergitur: subterque lapsus, à latere altero eius erumpit. Locus vocatur Zoroanda. Eundem esse manifestum est, quod demersa perfert. Alterum deinde transit lacum, qui Thospites appellatur: rursusque in cuniculos mergitur, & post lxxv. mill. pass. circa Nymphæum redditur. Tam vicinū Arsanis fluere eum in regione Arrhene Claudius Cæsar autor est, vt cum intumescere, cōfluant, nec tamen misceantur, leuiorque Arsanias innatat iij. M. ferme spatio: mox diuisus in Euphratem mergitur. Tigris autem ex Armenia acceptis fluminibus claris^e Partheni, Agnice, Pharione, Arabas Aroëos Adiabenosq; determinans, & quam diximus Mesopotamiā faciens, lustratis montibus Gordæorum circa Apamiam Mesenes oppidum, citra Seleuciam Babyloniā cxxv. M. p. diuisus in alueos duos, altero Meridiem ac Seleuciam petit, Mesenen perfundens: altero ad Septentrionem flexus, eiusdem gentis tergo campos Cauchas fecat. Vbi remeare aquæ, Pasitigris appellatur. Postea recipit ex Media Choaspem: atque (vt diximus) inter Seleuciam & Ctesiphontem vectus, in lacus Chaldaicos se fundit, eosque lxx. M. p. amplitudine implet. Mox vasto alueo profusus, dextra Characis oppidi infertur mari Persico^f decimo ore. Inter duorum annuum ostia lxxv. M. pass. fuere, aut (vt alij tradunt) vij. M. vtroque nauigabili. Sed longo tempore Euphratē præclusere Orcheni, & accolæ agros rigantes: nec nisi per Tigrin defertur in mare. Proxima Tigri regio Parapotamia appellatur. In ea dictum est de Mesene. Oppidum eius Dibatach. Iungitur Chalonitis cum Ctesiphonte, non palmetis modò, verum & olea, pomisq; aliisq; arbutis nobilis. Ad eam peruenit Zagrus mons, ex Armenia inter Medos Aliabenosq; veniens, supra Paratace-

^a Sunt qui quadragesimum legere malint, Strabonis auctoritate sequuti, qui Seleuciam à Babylone CCC. non amplius stadiorum diuinit intervallo.

^b alueo vno

^c In Orientem, vt supra lib. 5. cap. 24.

^d Relius, c. lxxv. M. quemadmodum supra lib. 5. cap. 12. & apud Marcianum lib. 6.

^e Vetus cod. Parthenia, ac Nicephorio.

^f Antiquus exempl. de cæ millium pass. ore.

nen & Persidem. Chalonitis abest à Perside cccc lxxx. m. pass. Tantum à Caspio mari Assyriam abesse compendio itinerum aliqui tradunt. Inter has gentes atque Mesenen Sittacene est, eadem Arbelitis & Palæstine dicta. Oppidum eius Sittace Græcorum ab Ortu est, & Sabata. Ab Occasu autem Antiochia, inter duo flumina Tigrin & Tornado-
 tum. Item Apamia, cui nomen Antiochus matris suæ imposuit. ^a Tigris circumfunditur. Hæc diuiditur Archoo. Infra est Susiane, in qua vetus regia Persarum Susa, à Dario Hy-
 staspis filio condita: abest à Seleucia Babylonia cccc l. m. pass. Tantundè ab Ecbanis Medorum per montem Charbanum. In Septentrionali Tigris alueo oppidum est Babyta-
 ce. Abest à Sufis cxxv. m. pass. ^b Ibi mortalium soli aurum in odio cōtrahunt: id defo-
 diunt, ne quo cui sit in vsu. Susianis ad ^c Oriētē versus iunguntur Cossæi latrones, & Mi-
 zæorum xl. populi liberæ feritatis. Supra eos patent Parthusi, Mardi, & Saitæ, Hyi, qui
 prætentur supra Elymaida, quam Persidi in ora iunximus. Susa à Persico mari ab-
 sunt cc l. m. pass. Quà subiit ad eam classis Alexandri Pasitigri, vicus ad lacum Chaldai-
 cum vocatur Aphle: vnde Susa navigatione lxxv. m. d. pass. absunt. Susianis ab ^d Oriente
 proximi sunt Cossæi, supra Cossæos ad Septentrionem Mesobotene sub monte Camba-
 lido: qui est Caucafi ramus, inde mollissimo trāsitu in Bactros. Susianen ab Elymaide di-
^e terminat amnis Eulæus, ortus in Medis ^e mediōque spatio cuniculo conditus, ac rursus
 exortus & per Mesobotenem lapsus, circuit arcem Susorum, ac Dianæ téplum augustif-
 simum illis gentibus, & ipse in magna cæremonia. Siquidem reges non ex alio bibunt, &
 ob id in longinqua portant. Recipit annem Hedypnum, præter Asylum Persarū venien-
 tem, & vnum ex Susianis. Oppidum iuxta eum Magoa, à Charace xv. m. pass. Quidam
 hoc in extrema Susiana ponunt solitudinibus proximum. Infra Eulæum Elymais est, in
 ora iuncta Persidi, à flumine Oroati ad Characem cc xl. m. pass. Oppida eius Seleucia
 & Sosirate, apposita mōti Casyro. Oram, quæ præiacet, minorum Syrtium vice diximus
 inaccessam cœno plurimum limi deferentibus Brixia & Ortacea amnibus: madente &
 ipsa Elymaide in tantum, vt nullus sit nisi circuitu eius, ad Persidem aditus. Infestatur &
 serpentibus, quos flumina deportant. Pars eius maximè inuia, Characene vocatur ab op-
 pido Arabiae claudente regna, de quo dicemus, exposita prius M. Agrippæ sententia.
 Nanque is Mediani & Parthiæ, & Persidem ab Oriente Indo, ab Occidente Tigri, à Se-
 ptentrione Tauro, Caucafo, à Meridie Rubro mari terminatas patere in longitudinem ³⁰
 xlii. xx. m. pass. in latitudinem dccc xl. prodidit. Prætereà per se Mesopotamiam ab
 Oriente Tigri, ab Occasu Euphrate, à Septentrione Tauro, à Meridie mari Persico in-
 clusam, longitudine octingentorum m. pass. latitudine ccc lx. Charax oppidum Persici
 finis intimum, à quo Arabia Eudæmon cognominata excurrit, habitatur in colle manu
 facto inter confluentes, dextra Tigrin, læua Eulæum iij. m. pass. laxitate. Conditum est pri-
 mum ab Alexandro Magno: qui colonis ex vrbe regia Durine (quæ tum interiit) dedu-
 ctis, militumque inutilibus ibi relictis, Alexandriam appellari iusserat: pagumq; Pellæum, à
 patria sua, quem propriè Macedonum fecerat: Flumina id oppidum expugnauere. Postea
 Antiochus restituit quintus regum & suo nomine appellauit. Iterumq; infestatum ^f Pa-
 fines Sogdonaci filius, rex finitimorum Arabum, quæ Iuba satrapen Antiochi fuisse falso ⁴⁰
 tradit, oppositis molibus restituit: nomenq; suum dedit, emunito situ iuxta in lōgitudi-
 nē iij. m. pass. in latitudinē paulò minus. Primò fuit à litore stadiis x. maritimum: etiam
 inde pseudo porticus habet: Iuba verò prodente, l. m. pass. Nunc abesse à litore cxx. m.
 legati Arabum nostrique negotiatores, qui inde venere, affirmant. Nec vlla in parte plus
 aut celerius profecere terræ fluminibus inuectæ. Magis id mirum est, æstu longè vltra id
 accedente non repercussas. Hoc in loco genitum esse Dionysium, terrarum orbis situs
 recentissimum autorem constat, quem ad commentanda omnia in Orientem præmisit
 Diuus Augustus, ituro in Armeniam ad Parthicas Arabicasque res maiore filio. Non me
 præterit, nec sum oblitus, sui quenque situs diligentissimum autorem visum nobis in in-
 troitu huius operis. In hac tamen parte arma Romana sequi placet nobis, Iubamque re- ⁵⁰
 gem, ad eundem Caium Cæsarem scriptis voluminibus de eadem expeditione Arabica.

Arabia

^a Tigris cir-
 cūfunditur
 huic, diuidi-
 tur Archoo.

^b Pintianus:
 Ibi mortaliū
 solis aurum
 in odio: con-
 trahunt id,
 defodiuntq;
 ne quo cui
 sit in vsu.
^c Occidentem
^d occidentem

^e modicō-
 que

^f Spasines:
 ad stipulante,
 Dione in vita
 Traiani, &
 Stephano By-
 zantino, qui hūc
 urbem ab in-
 flauatore
 σπασίνης κα-
 πάρα vocatam
 tradidit.

Arabia, Nomades, Nabataei, Omani, Tylos & Ogyris insula.

CAP. XXVIII.

Arabia gentium nulli postferenda, amplitudine longissima, à monte Amano^a à re-
 gione Ciliciæ Comagenésque descendit, vt diximus, multis gentibus eorum dedu-
 ctis illo à Tigraue magno, sponte verò ad mare nostrum litusque Ægyptiacum, vt do-
 cuimus: nec non in media Syriæ ad Libanum montem penetrantibus nubeis, quibus iū-
 guntur Ramifi. Deinde Taranei, deinde Patami. Ipsa verò peninsula Arabia inter duo
 maria, Rubrum Persicumque procurrens, quodam naturæ artificio ad similitudinē atq;
 magnitudinem Italiæ mari circumfusa, in eandem etiam cæli partē nulla differentia spe-
 10 ctat. Hæc quoque in illo situ felix. Populos eius à nostro mari vsque ad Palmyrenas soli-
 tudines diximus: reliqua nunc inde peragemus. Nomadas, infestatorésque Chaldæorum,
 Scenitæ (vt diximus) claudūt, & ipsi vagi, ^b sed à tabernaculis cognominati, quæ Ciliciis ^b sic à taber-
 metantur, vbi libuit. Deinde Nabataei oppidum incolunt Petram nomine in conualle, ^{naculis co-}
 paulò minus 11. M. pass. amplitudinis, circumdatum montibus inaccessis amne interfluē-
 te. Abest à Gaza oppido litoris nostri d. c. m. à sinu Persico cxxi j. m. Huc conuenit
 vtrunque biuium, eorum qui Syriæ Palmyram petiere, & eorum qui ab Gaza venerunt.
 A Petra incoluerunt Omani ad Characem vsque, oppidis quondam claris à Semirami-
 de conditis, Abesamide & Soractia. Nunc sunt solitudines. Deinde est oppidum, quod
 20 Characenorum regi paret, in Pasitigris ripa, Forath nomine, in quod à Petra conueniūt,
 Characemque inde xi j. M. pass. secundo æstu nauigant. E Parthico enim regno nauigan-
 tibus vicus Teredon, infra confluentē Euphratis & Tigris: læua fluminis Chaldæi obti-
 nent, dextra Nomades Scenitæ. Quidā & alia duo oppida longis interuallis Tigris præ-
 nauigari tradunt, Barbatiam, mox Thumatam: quod abesse à Petra decem dierum nauig-
 atione, nostri negotiatores dicunt, Characenorumque regi parere: & Apamiam sitam,
 vbi restagnatio Euphratis cum Tigri confluat. Itaque molientes incurfionem Parthos,
 operibus obiectis inundatione arceri. Nunc à Charace dicemus orā, Epiphani primū
 exquisitam, Locus vbi Euphratis ostium fuit, flumen falsum, promontorium Chaldone,
 voragini similius, quàm mari, per l. M. oræ flumen Achana, deferta c. M. p. vsque ad insu-
 lam Icharam. Sinus Capeus, quem accolunt Gaulopes & Chateni. Sinus Gerraicus. Oppi-
 30 dum Gerra v. M. pass. amplitudine, turres habet ex salis quadratis molibus. A litore l. M.
 passuum regio Attene. Ex aduerso Tylos insula, totidem millibus à litore, plurimis mar-
 garitis celeberrima, cum oppido eiusdem nominis: iuxtaque altera minor, à promonto-
 rio eius xij. M. pass. Vltra magnas aspici insulas tradunt, ad quas non sit peruentū. Hu-
 ius ambitum cxi j. M. D. passuum, à Perside longiùs abesse, adiri vno aluco angusto. In-
 sula Afigilia, Gentes Nocheti, Zurachi, Borgodi, Cataræi, Nomades. Flumē Cynos. Vltra
 nauigationem incompertam ab eo latere propter scopulos tradit Iuba, prætermissa
 mentione oppidi Omanorum Batrafabbes, & Omanæ, quod priores celebrem por-
 tum Carmaniæ fecere. Item Omnæ & Athanæ, quæ nunc oppida maximè celebrari à
 Persico mari nostri negotiatores dicunt. A flumine Canis, vt Iuba tradit, mons adusto
 40 similis. Gentes Epimaranitæ. Mox Ichthyophagi, insula deferta, gentes Bathymi. Eblitei
 montes, insula Omœnus. Portus Machorbæ, insulæ Etaxalos, Onchobrice, gens Chadei.
 Insulæ sine nominibus multæ: celebres verò Ifura, Rhinnea, & proxima, in qua scriptæ
 sunt stelæ lapideæ literis incognitis. Goboëa portus, Bragæ insulæ defertæ. Gens Thalu-
 dei. Dabanegoris regio. Mons Orsa cum portu. Sinus Duatus, insulæ multæ. Mons Tri-
 coryphos. Regio Cardalena, insulæ Solanidæ, Capina. Item Ichthyophagorum. Deinde
 Glari. Litus Hammæum, vbi auri metalla. Regio Canauna, gentes Apitami, Gafani. In-
 sula Deuadæ. Fons Goralus, Garpheti, insulæ Aleu & Amnamethu. Gens Darræ insulæ
 Chelonitis, Ichthyophagon multæ. Eodanda deferta, Basag Multæ Sabæorum. Flumina,
 Thamar, Amnon, insulæ Dolicæ, Fontes Daulotes, Dora: insulæ Pteros: Labanis, Cobo-
 50 ris, Sambracate, & oppidum eodem nomine in continenti. A Meridie insulæ multæ,
 maxima Camari. Flumen, Mysecros. Portus, Leupas. Scenitæ Sabæi. Insulæ multæ.

Emporium eorum Acila, ex quo in Indiam nauigatur, Regio, Amithoscuta, Damnia, Mizi maiores & minores, Drimati, Macæ. Horum promontorium contra Carmaniam est. Distat quinquaginta mill. passuum. Mira res ibi traditur: Numenium ab Antiocho rege Mesenæ præpositum, ibi vicisse eodem die classe, æstûque reuerso iterum equitatu contra Persas dimicantem, & gemina trophæa eodem in loco Ioui ac Neptunò statuisse. Insula in alto obiacet Ogyris, clara Erythra rege ibi sepulto. Distat à continente centum vigintiquinque mil. pass. circuitu c x i j. M. pass. Nec minus altera clara in Azanio mari Dioscoridu, distans à Syagro extimo promontorio c c l x x. mill. pass. Reliqui in continente à noto etiamnum Autaride, in montes v i j. dierum transitus. Gentes Larendani, Catabani, Gebanitæ pluribus oppidis, sed maximis, Nagia, & Tamna templorum 10 l x v. Hæc est amplitudinis significatio. Promontorium, à quo ad continentē Troglodytarum l. M. p. Toani, Acchite, Chatramotite, Tomabei, Antidalei, Lexiane, Agrei, Cernani, Sabæi Arabum propter thura clarissimi, ad vtraque maria porrectis gentibus. Oppida eorum in Rubro litore Marane, Marma, Corolia, Sabatra: intus oppida Nascus, Cardaua Carnus, & quò merces odorum deferunt, Tomala. ^a Pars eorum Atramitæ, quorum caput Sobotale l x. templa muris includens. Regia tamen omnium est Mariaba. Sinum obtinet x c i i j. M. pass. refertum insulis odoriferis. Atramitis in mediterraneo iunguntur Minæi: mare accolunt & Elamitæ. Oppidum eiusdē nominis. Iis iuncti Cagulate. Oppidum Siby, quod Græci Apaten vocant: Arsicodani, Vadeicum oppido magno, Barafei, Licheni ^b Sygaros insula, quam canes non intrant, expositique circa litora errant 20 do moriuntur. Sinus intimus, in quo Leanitæ, qui nomen ei dedere. Regia eorum Agra, & in sinu Læana, vel, vt alij, Ælana. Nam & ipsum finum nostri Ælaniticum scripsere, alij Æleniticum, Artemidorus Aleniticum, Iuba Læniticum. Circuitus Arabiæ à Charace Leana colligere proditur quadragies octies centena l x v. M. Iuba paulò minus xl. M. putat. Latissima est à Septentrione inter oppida Heroum & Characem. Nunc & reliqua mediterranea eius dicantur. Nabatæis Thimaneos iunxerunt veteres: nunc sunt Taueni, Suelleni, Sarraceni. Arra oppidum, in quo omnis negotiatio conuenit. Hemuatæ, Analitæ: oppida, Domada, Egra. Thamudei, oppidum Badanatha. Carrei, oppidum Chariati: Achoali, oppidum Phoda: ac Minæi, à rege Crete Minoë (vt existimant) originem trahentes: quorum Charmæi, oppidum x i i j. M. pass. Mariaba Baramalacum, & ipsum non 30 spernendum: item Carnon. Rhammei, & horum origo Rhadamanthus putatur frater Minois. Homeritæ, Massala oppido. Hamirei, Gedranitæ, Ampre, Ilisanitæ, Bachilitæ, Sammei, Amatheï cum oppidis Nessæ & Cennefferi. Zamareni cum oppidis Saiace, Scantate, Bacascami. Riphearma oppidum, quo vocabulo hordeum appellant. Autei & Rauï, Gyrei & Mathatæi. Helmodenes cum oppido Ebode. Agaçturi in montibus, oppido x x. M. passuum in quo fons Emischabales, quod significat camelorum oppidum. Ampelone colonia Milesiorum. Actrida oppidum, Calingij, quorum Mariaba oppidū significat dominos omnium. Oppida, Pallon, Muranimal iuxta flumen, per quod Euphratem emergere putans. Gentes Agrei, Hammonij. Oppidum, Athene, Caurarani, quod significat ditissimos armento: Coranite, Cæfani, Choani. Fuerunt & Græca oppida, Arethusa, 40 Larissa, Chalcis, deleta variis bellis. Romana arma solus in eam terram adhuc intulit Ælius Gallus ex equestri ordine. Nam C. Cæsar Augusti filius prospexit tantum Arabiam. Gallus oppida diruit non nominata ab autoribus, qui antè scripserunt, Egran, Anestum, Escam, Magusum, Tammacum, Labeciam, & supra dictam Mariabam, circuitu v j. M. passuum. Itè Caripeta, quò longissimè processit. Cætera explorata retulit: Nomades lacte & ferina carne vesci: reliquos vinum, vt Indos, palmis exprimere, oleum sesamæ. Numerosissimos esse Homeritas, Minæis fertiles agros palmetis arbutis que, in pecore diuitias. Cembanos & Arios armis præstare, maximè Chatramotitas. Caræis latissimos & fertilissimos agros. Sabæos ditissimos sylvarum fertilitate odorifera, auri metallis, agrorum riguis, mellis ceræque prouentu. De odoribus suo dicemus volumine. 50 Arabes, mitrati degunt, aut intonso crine: barba abraditur, præterquam in superiore labro

^a Vera lectio sic habet: Pagus eorum Atramitæ, quorum caput Sobota, l x. templa muris includes.

^b Syagros

bro. Alii
cis, aut
manoru
uicem re
nes to
angusti
rus Arab

10 T Rog
pass.
que hyb
tere. Situ
in quo
ægris ex
Nilum,
& Rub
rius Per
altitudi
20 Ultra d
quam te
retur aq
mari Æg
fixi rega
passuum
Accolu
sexagint
nes Arsi
pho: qui
30 appellau
de sunt A
deserta a
nice, op
Autei &
Penteda
zos, que
fæ: que
gos voc
tur diu
40 Berenic
loco. Est
passuum
lemais à
ta, iuxta
quadrag
tur v m
in Bere
mantu
ingenti
50 ta ratio
nium

bro. Aliis & hæc insonsa: mirumque dictu, ex innumeris populis pars æqua in commerciis, aut latrociniis degit: in vniuersum gentes ditissimæ, vt apud quas maximè opes Romanorum Parthorumque subsidant, vendentibus quæ è mari aut syluis capiant, nihil inuicem redimentibus. Nunc reliquam oram Arabiæ cõtrariam persequemur. Timosthenes totum sinum quatruidi nauigatione in longitudinem taxauit, bidui in latitudinem, angustias i i j. M. D. pass. Eratosthenes ab ostio x i i i. M. in quanque partem. Artemidorus Arabiæ latere x i i i. quinquaaginta mill.

Sinus maris Rubri, Troglodytici, & Æthiopici.

CAP. XXIX.

- 10 **T**roglodytico verò x i. l. x x x i j. M. pass. Ptolemaida vsque. Agrippa x i i i i. x x i j. mill. pass. sine differentia laterum. Plerique latitudinem c c c c l x i j. prodiderunt, faucibusque hyberno orienti obuertas, alij quatuor mil. alij septem mil. alij duodecim mil. pass. parere. Situs autem ita se habet. A sinu Ælanitico alter sinus, quem Arabes Æant vocant, in quo Heroum oppidum est. Fuit & Cambyfu inter Nelos & Marchadas, deductis eò agris exercitus. Gens Tyra: Daneon portus, ex quo nauigabilem alueum perducere in Nilum, qua parte ad Delta dictum decurrit l x i j. mill. pass. interuallo (quod inter flumen & Rubrum mare interest) primus omnium Sesostris Ægypti rex cogitauit: mox Darius Persarum, deinde Ptolemæus sequens: qui & duxit fossam latitudine pedum centum, altitudine triginta, in longitudinem x x x v i j. mil. c c c c. pass. vsque ad fontes amaros.
- 20 ~~Ultra deterruit inundationis metus, excelsiore tribus cubitis Rubro mari comperto, quam terra Ægypti. Aliqui non eam afferunt causam, sed ne immisso mari corrumpetur aqua Nili, quæ sola potus præbet. Nihilominus iter totum terendo frequentatur à mari Ægyptio, quod est triplex: Vnum à Pelusio per harenas, in quo nisi calami defixi regant, via non reperitur, subinde aura vestigia operiente. Alterum verò duo mill. passuum ultra Casium montem, quod à sexaginta mill. passuum redit in Pelusiacã viam. Accolunt Arabes Autei. Tertium à Gerro (quod Adipson vocant) per eosdem Arabes~~ sexaginta mill. passuum propius, sed asperum montibus, & inops aquarum. Eæ vitæ omnes Arsinoën ducunt, conditã sororis nomine in sinu Charandra, à Ptolemæo Philadelpho: qui primus Troglodytice excussit, & amnem qui Arsinoën præfluit, Ptolemæum appellauit. Mox oppidum paruum est Ænnum, pro quo alij Philoteram scribunt. Deinde sunt Azarei, & Troglodytarum connubiis Arabes feri. Insulæ, Sapirene, Scytala, mox deferta ad Myos hormon, vbi fons Tarnos, mons Eos, insula Lambe, portus multi, Berenice, oppidum matris Philadelphi nomine, ad quod iter à Copto diximus. Arabes Autei & Gnebadei. Troglodytice, quam prisca Michoën, alij Midoën dixere. Mons Pentadactylos: insulæ Stenæ deiræ aliquot, Halonnesi non pauciores: Cardamine, **Topazos**, quæ gemmæ nomen depit. Sinus insulis refertus: ex iis quæ Mareu vocantur, aquosæ: quæ Eratonos, sitientes. Regum ij præfecti fuere. Introrsus Candei, quos Ophiophagos vocant, serpentibus vesci assueti. Neque alia regio fertilior earum. Iuba, qui videtur diligentissimè profecutus hæc, omisit in hoc tractu (nisi si exemplarium vitium est)
- 30 Berenicen alteram, quæ Panchryfos cognominata est: & tertiam, quæ Epidires, in signem loco. Est enim sita in ceruice lōgè procurrēte, vbi fauces Rubri maris, i i j. mil. c c c c. passuum, ab Arabia distant. Insula ibi Cytis, topazium ferēs & ipsa. Ultra syluæ, vbi Ptolemæis à Philadelpho condita ad venatus elephantorum, ob id Epitheras cognominata, iuxta lacum monoleum. Hæc est regio secundo volumine à nobis significata: in qua quadragintaquinque diebus ante solstitium, totidēque postea hora sexta consumuntur vmbrae, & in Meridiem reliquis horis cadunt, cæteris diebus in Septentrionem: cum in Berenici, quam primam posuimus, ipso die solstitij sexta hora vmbrae in totum absumantur, nihilque adnotetur aliud noui. D c i j. mil. passuum interuallo à Ptolemaide, res ingentis exempli, locusque subtilitatis immensæ, mundo ibi deprehenso, cum indubitata
- 40 ratione vmbrae Eratosthenes mensuram terræ^b prodere inde cœperit. Hinc Azanum mare, promontorium, quod aliqui Hispalum scripsere: lacus, Mandalum: insula

^a Gerro, scribendū videtur à Ptolemaeo.

^b prodere incœperit.

Colocastis, & in alto multæ, in quibus testudo plurima. Oppidum, Suchæ, insula Daphnidis, oppidum Aduliton. Ægyptiorum hoc serui à dominis profugi condidere. Maximum hic emporium Troglodytarum, etiam Æthiopum. Abest à Ptolemaide quinque dierum nauigatione. Deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celtium testudinum, sphingia, mancipia. Suprà Æthiopes Arotres: insulæ, quæ Aliæu vocatur: item Bacchias & Antibacchias, & Stratonis. Hinc in ora Æthiopiæ finis incognitus, quod admiremur, cum vltiora mercatores scrutentur. Promontoriû, in quo fons Cucios, expetitus nauigantibus. Vltrà Isidis portus decem dierum remigio ab oppido Adulitarum distans. In eum Troglodytis myrrha confertur. Insulæ ante portum duæ, Pseudopylæ vocantur: interiores totidem, Pylæ. In altera stelæ lapideæ literis 10 ignotis. Vltrà finis Abalites. Insula Diodori, & aliæ desertæ. per continentem quoque desertæ oppidum Gaza, promontorium & portus Mossylites, quò cinnamomum deuehitur. Hucusque Sesostris exercitum duxit. Aliqui vnum Æthiopiæ oppidum vltrà ponunt in litore Baragaza. A Mossylite promontorio Atlanticum mare incipere vult Iuba, præter Mauritanias suas Gadeis vsque nauigandum Coro. Cuius tota sententia hoc in loco subtrahenda non est. A promontorio Indorum, quod vocatur Lepteaera, ab aliis Drepanum, proponit recto cursu, præter exusta, ad Malchu insulam xv. mill. pass. esse. Inde ad locum, quem vocant Sceneos, cccxxv. M. Inde ad insulâ Sadanum cētum quinquaginta mill. pass. Sic fieri ad apertum mare xviii. lxxxv. mill. pass. Reliqui omnes propter Solis ardorem nauigari posse non putauerunt. Quin & commercia ipsa infestant ex insulis Arabes a se ita appellati, quoniam bubulos vtres binos sternentes ponte, 20 piraticam exercent sagittis venenatis. Gentes Troglodytarum idem Iuba tradit Therothoas à venatu dictos, miræ velocitatis: sicut Ichthyophagos, natantes ceu maris animalia: Bargenos, Zageras, Chalybas, Saxinas, Syrecas, Daremas, Domazanes. Quin & accolæ Nili à Syene non Æthiopum populos, sed Arabum esse dicit vsque Meroën, a Solis quoque oppidum, quod non procul Memphi in Ægypti situ diximus, Arabas conditores habere. Sunt & qui vltiorem ripam Æthiopiæ auferant, adnectantque Africæ. 30 ripas autem incolere propter aquam. Nos relicto cuique intelligendi arbitrio, oppida quæ traduntur ordine vtrinque ponemus. A Syene, & prius Arabiæ latere, gens Catadupi. Deinde Syenitæ. Oppida, Tacompson, quam quidam appellauerunt Thathicen, Aranium, Sefanium, Sandura, Nafaudum, Anaudoma, Cumara, Beta & Bochiana, Leuphithorga, Tantarene, Mœchindira, Noa, Gophoa, Gystata, megeda, Lea, Rhemnia, Nupfia, Direa, Pataga, Bagada, Dumana, Rhadata, in quo felis aurea pro deo colebatur. Boron 40 in mediterraneo, Mallos, proximum Meroæ. sic prodidit Bion. Iuba aliter: Oppidum in monte Megatichos, inter Ægyptum & Æthiopiam, quod Arabes Myrson vocauerunt. Deinde Tacompson, Aranium, Sefanium, Piden, Mamuda, Corambin: iuxta eam bituminis fontem, Hammodara, Profda, Parenta, Mama, Tessara, Gallas, Zoton, Graucomen, Emeum, Pidibotas, Hebdomecontacometas, Nomadas in tabernaculis viuentes: Cysté, Pemmam, Gadagalé, Paloin, Primmin, Nupsin, Daselin, Patin, Gambreues, Magafen, Segasmala, Cranda, Denna, Cadeuma, Thena, Batha, Alana, macua, Scammos, Goram in 50 insula: ab iis Abala, Androcalim, Seren, Mallos, Agocen. Ex Africæ latere tradita sunt eodem nomine Tacompfos altera, siue pars prioris: Magora, Sea, Edosa, Pelenaria, Pynidis, Magufa, Bauma, Linitima, Spyntuma, Sydopta, Gensoa, Pindictora, Eugoa, Orsima, Suasa, Mauma, Rhuma, Vrbubuma, Mulona, quod oppidum Græci Hypaton vocarunt: Pagoargas, Zamnes, vnde elephanti incipiant: Mamblia, Berresa, Cetuma. Fuit quondam & Epis oppidum contra Meroën, antequam Bion scriberet, deletum. Hæc sunt prodita vsque Meroën: ex quibus hoc tempore nullum prope vtroque latere extat. Cætera solitudines, nuper renuntiauerunt principi Neroni, missi ab eo milites prætoriani cum tribuno ad explorandum, inter reliqua bella & Æthiopicum cogitanti. Intrauere autem & eo arma Romana Diui Augusti temporibus, duce P. Petronio, & ipso equestris 60 ordinis præfecto Ægyptiis. Oppida eorum expugnauit, quæ sola inuenerat, quo dicemus,

a Hinc referendum videtur, quod paulo post sequitur, alienam in seclē perpetam traiecitum: Ripas autē incolere propter aquam: Aut legendū videtur, incolere, non incolere, quemadmodum in Ant. cod. scriptum reperitur.

b præfecto Ægypti. Is oppida eorum.

mus ordine: Pselchin, Primin, Aboccin, Phthurin, Cambusin, Attenã, Stadifin, vbi Nilus præcipitans se, fragore auditum accolis aufert. Diripuit & Napata. Longissimè autem à Syene progressus est d c c l x x. mill. passuum. Nec tamè arma Romana ibi solitudinem fecerunt. Ægyptiorum bellis attrita est Æthiopia, vicissim imperitando feruendóque, clara & potens etiam vsque ad Troiana bella Memnone regnante: & Syriæ imperitasse eam, nostróque litore ætate regis Cephei patet Andromedæ fabulis. Simili modo & de mensura eius varia prodidere: primus Dalion vltra Meroën longè subuectus: mox Aristocreon, & Bion, & Basilis: Simonides minor etiam, quinquennio in Meroë moratus, cùm de Æthiopia scriberet. Nam & Timosthenes classium Philadelphi præfectus, sine mensura dierú l x. à Syene Meroën iter prodidit. Eratosthenes d c x v. mill. Artemidorus d c. mill. Sebosus ab Ægypti extremis sexdecies centena l x x v. mill. pass. vnde proximè dicti x l x x. Verùm omnis hæc finita nuper disputatio est: quoniam à Syene d c c c l x i j. mill. Neronis exploratores renuntiauerunt his modis: A Syene Hieran sycaminon l i i j. M. pass. Inde Tama l x x v. M. pass. regionem Euonymiton Æthiopum primam c x x. Acinam l i i j. M. Pitaran x x v. Tergedum c v j. M. Insulam Gagauden esse in medio eo tractu. Inde primùm visas aues psitaccos, & ab altera (quæ vocatur Artigula) animal sphingion, à Tergedo cynocephalos. Inde Napata l x x x. mill. Oppidum id paruum inter prædicta solum. Ab eo ad insulam Meroën c c c l x. M. Herbas circa Meroën demum viridiores syluarumque aliquid apparuisse, & rhinocerotum elephantorumque vestigia. Ipsum oppidum Meroën ab introitu insule abesse l x x. M. pass. iuxtaque aliam insulam Tatu dextro subeuntibus alueo, quæ portum faceret. Ædificia oppidi pauca. Regnare fœminam Candacen, quod nomè multis iam annis ad reginas transit. Delubrum Hammonis & ibi religiosum, & toto tractu sacella. Cæterùm cùm potirentur rerum Æthiopes, insula ea magnæ claritatis fuit. Tradunt armatorum c c l. mill. dare solitam, artificum c c c c. M. alere. Reges Æthiopum x l v. & hodie traduntur.

Multiformes & miræ hominum effigies.

C A P. X X X.

VNiuerfa verò gens Ætheria appellata est, deinde Atlantia, mox à Vulcani filio Æthiope Æthiopia. Animalium hominumque effigies monstriferas circa extremitates eius gigni minimè mirum, artificia ad formanda corpora effigiésque celandas mobilitate ignea. Ferunt certè ab Orientis parte intima gentes esse sine naribus, æquali totius oris planitie. Alias superiore labro orbas, alias sine linguis. Pars etiam ore concreto & naribus carens, vno tantùm foramine spirat, potumque calamis auenæ trahit, & grana eiusdem auenæ, sponte prouenientis ad vescendum. Quibusdam pro sermone nutus motusque membrorum est. Quibusdam ante Ptolemæum Lathyrum regem Ægypti ignotus fuit vsus ignium. Quidam & Pygmæorum gentem prodiderunt ante paludes, ex quibus Nilus oriretur. In ora autem, vbi desimus, continui montes ardentibus similes rubent. Troglodytis & Rubro mari à Meroë tractus omnis superponitur: à Nepata tridui itinere ad Rubrum litus, aqua pluuia ad vsúm compluribus locis feruatur, fertilissima regione, quæ interest, auri. Vltiora Atabuli Æthiopum gens tenet. Deinde contra Meroën Megabari, quos aliqui Adiabaras nominauere, oppidum habent Apollinis. Pars eorum Nomades, quæ elephantis vescitur. Ex aduerso in Africæ parte Macrobij. Rursus à Megabaris Memnones & Dauelli, dierumque viginti interuallo Critensi. Vltra eos Dochi, deinde Gymnites semper nudi. Mox Anderæ, Mathitæ, Mesagebes, Hipporeæ, atrii coloris tota corpora rubrica illinunt. At ex Africæ parte Medimni. Deinde Nomades cynocephalorum lacte viuentes, Olabi, Syrbotæ, qui octonum cubitorum esse dicuntur. Aristocreon Libyæ latere à Meroë oppidum Tolen dierum quinque itinere tradit. Inde dierum duodecim Esar Ægyptiorum oppidum, qui Psammeticum fugerint. In eo produntur annis trecentis habitasse. Contra in Arabico latere Daron oppidum esse eorum. Bion autem Sapien vocat, quod ille Esar, & ipso nomine aduenas ait significari. Caput eorum in insula Sembobitin, & tertium

a dccc lxxiii.
numeri sequen
tibus cum hæc
summa ad a
missim cons
gruentibus.

b Pleboitini
nimirum à Pse
boa licu, quem
suprà Macro
collocat Sirabo.

in Arabia, Sai. Inter montes autem & Nilum Symbari sunt, Phalanges, in ipsis verò montibus, Afachæ multis nationibus. Abesse à mari dicuntur dierum quinque itinere. Viuunt elephantorum venatu. Insula in Nilo Semberritarû, reginæ paret. Ab ea Nubei Æthiopes dierum octo itinere. Oppidum eorû Nilo impositum, Tenupsis. Sambri apud quos quadrupedes omnes sine auribus, etiam elephanti. At ex Africa parte Ptoëmbari, Ptoemphanæ, qui canem pro rege habent, motu eius imperia augurantes, A uruspi oppido longè à Nilo sito. Postea Achisarmi, Phaliges, Marigeri, Casamarri. Bion & alia oppida in insulis tradit, à Sembobiti Meroën versus dierum toto itinere viginti. Proximæ insulæ, oppidum Semberritarum sub reginæ: & aliud A far: alterius oppidum Daron. Tertiam Medoën vocant, in qua oppidum Afel. Quartam eodem, quo oppidum, nomine Garoden. Inde per ripas oppida, Nauos, Modundam, Andatim, Setundum, Colligat, Secande, Nauectabe, Cumi, Agrospi, Ægipam, Candrogari, Arabam, Summaram. Regio supra Sirbitum, vbi desinunt montes, traditur quibusdam habere maritimos Æthiops, Nificastes, Nifitas, quod significat ternum & quaternum oculorum viros: non quia sic sint, sed quia sagittis præcipua contemplatione vtantur.^b Ab ea verò parte Nili, quæ supra Syrtes maiores, Oceanumque meridianum protenditur, Dalion vocatos esse dicit, pluuiam tantum aqua vtentes Ciforos, Longoporos. Ab Ocalicibus dierum quinque itinere Vfibalcos, Isuelos, Pharufos, Valios, Cispios. Reliqua deserta. Deinde fabulosa: ad Occidentem versus Nigræ, quorum rex vnum oculum habeat in fronte. Agriophagi, pantherarum & leonum carnibus maximè viuentes. Pamphagi, omnia mandentes. Anthropophagi humana carne vescentes. Cynamolgi, caninis capitibus. Artabatitæ quadrupedum ferarum modo vagi. Deinde Hesperij, Perorsi, quos in Mauritaniæ confinio diximus. Pars quædam Æthiopum locustis tantum viuit, fumo & sale duratis in annua alimenta: ij quadragesimum annum vitæ non excedunt. Æthiopum terram vniuersam cum mari Rubro patere in longitudinem semel & vicies centena lxx. mill. pass. in latitudinem cum superiore Ægypto^c duodecies centena xcviij. m. Agrippa existimauit. Quidam longitudinem ita diuiserunt. A Meroë Sirbitum xij. dierum nauigationem. Ab ea xij. ad Dauellos. Ab iis ad Oceanum Æthiopicum sex dierum iter. In totum autem ab Oceano ad Meroën dcccxxv. mill. pass. esse inter autores ferè conuenit: inde Syenen, quantum diximus. Sita est Æthiopia ab Oriente hyberno ad Occidentem hybernum. Meridiano cardine fyluæ hebeno maximè virent: à media eius parte imminens mari mons excelsus, æternis ardet ignibus, Theôn ochema dictus Græcis: à quo nauigatio quadridui ad promontorium, quod Hesperion ceras vocatur, confine Africae iuxta Æthiopes Hesperios. Quidam & in eo tractu modicos colles amœna opacitate vestitos, Ægipanum Satyrorumque produunt.

Insula Æthiopici maris.

CAP. XXXI.

Insulas toto eo mari & Ephorus complures esse tradidit, & Eudoxus, & Timosthenes: Clitarchus verò Alexandro regi renuntiatam ad eò diuitem, vt equos incolæ talentis auri permutarent. Alteram, vbi sacer mons opacus fylua repertus esset, distillantibus arboribus odore miræ suauitatis. Contra sinum Persicum Cerne nominatur insula aduersa Æthiopiæ, cuius neque magnitudo, neque interuallum à continente constat, Æthiops tantum populos habere proditur. Ephorus autor est, à Rubro mari nauigantes in eam non posse propter ardores vltra quasdam columnas (ita appellantur paruæ insulæ) prouehi. Polybius in extrema Mauritania contra montem Atlantem à terra stadia octo abesse prodidit Cernen. Nepos Cornelius ex aduerso maximè Carthaginis à continente passus mille: non ampliorem circuitu duobus millibus. Traditur & alia insula contra montem Atlantem, & ipsa Atlantis appellata. Ab ea quinque dierum nauigatione solitudines ad Æthiops Hesperios, & promontorium, quod vocauimus Hesperion ceras, inde primum circumagente se terrarum fronte in Occasum, ac mare Atlanticum. Contra hoc promontorium Gorgades insulæ narrantur, Gorgonum quondam domus, bidui nauigatione distantes à continente, vt tradit Xenophon Lampfacenus.

Penetrauit

^a Pseboiti

^b Locum hunc Pintianus minus male sic legi posse arbitrat: Ab ea verò parte cæli, quæ supra Syrtes maiores. Oceano meridiano prætenditur,

^c calculi ratio videtur esse posere, vt Quindecies cetera xcviij. M. legamus. d Melius sic: Sunt qui latitudinem ita diuiserunt, vt sic etiam Plinio.

Penetra
viros pe
Iunonis
duæ He
bosus à
curfu
fama et
Gætul
10 S Vnt
Sebo
ea tantu
nifi ex
Oram
ccc.M
lescere
Purpu
lxxv.
habere
20 gris am
ædicul
inde C
hoc no
titudin
ibi vest
abunde
mellis.
tur affic
arctum
30 Poly
xx
liam x
Chelid
M. pass
interua
xl. passu
Alexan
ctos ab
40 cit dce
fura inc
tium m
fime ta
Eyropa
dentiu
tur, nu
eius pa
raman
tation
50 Latitu
Meroë

Penetrauit in eas Hanno Pœnorum Imperator, prodiditque hirta fœminarum corpora, viros pernitate euasisse: duarumque Gorgonũ cutes argumenti & miraculi gratia in Iunonis templo posuit, spectatas vsque ad Carthaginem captam. Ultra has etiamnum duæ Hesperides insulæ narrantur. Ad eoque omnia circa hæc incerta sunt, vt Statius Sebofus à Gorgonum insulis prænavigatione Atlantis dierum xl. ad Hesperidum insulas cursum prodiderit, ab iis ad Hesperion ceras vnus. Nec Mauritaniæ insularum certior fama est. Paucas modò constat esse ex aduerso Autololum, à Iuba repertas, in quibus Gætulicam purpuram tingere instituerat.

De fortunatis insulis.

CAP. XXXII.

10 **S**Vnt, qui ultra eos Fortunatas putant esse, quasdamque alias quorum numero idem Sebofus etiam spatia complexus, Iunoniam abesse à Gadibus d c l. M. pass. tradit. Ab ea tantundem ad Occasum versus Pluuiariam, Caprariamque: in Pluuiaria non esse aquã, nisi ex imbris. Ab iis c l. M. pass. Fortunatas, contra læuam Mauritaniæ viii. M. pass. Oram Solis vocari in conualle à conuexitate, & Planariam à specie, conuallis circuitu ccc. M. passuum. Arborum ibi proceritatem ad centũ quadragintaquatuor pèdes idolefcere. Iuba de Fortunatis ita inquisit: sub Meridiem positas esse prope occasum, à Purpurariis d c cxxv. M. passuum, sic vt ccl. supra occasum nauigetur: deinde per lxxv. M. passuum ortus petatur. Primam vocari Ombrion nullis ædificiorum vestigiis: habere in montibus stagnum, arbores similes ferulæ, ex quibus aquæ exprimantur, ex nigris amara, ex candidioribus potui iucunda. Alteram insulam Iunoniam appellari, in ea ædiculam esse tantum lapide extructam. Ab ea in vicino eodem nomine minorem. Deinde Caprariam lacertis grandibus refertam. In conspectu earum esse Niuariam, quæ hoc nomen accepit à perpetua niue, nebulosam. Proximam ei Canariam vocari, à multitudine canum ingentis magnitudinis: ex quibus perducti sunt Iubæ duo: apparentque ibi vestigia ædificiorum. Cum autem omnes copia pomorum & auium omnis generis abundant, hanc & palmetis caryotas ferentibus, ac nuce pinea abundare. Esse copiam & mellis. Papyrus quoque & filuros in amnibus gigni. Infestari eas belluis, quæ expellantur assidue, putrescentibus. At abundè orbe terrarum extrà intrà indicato, colligenda in arcum mensura æquorum videtur.

*a Legendam
dccc. mil.
is ex vetust.
cod. in ex nu-
mris sequenti-
bus.*

Terra per mensuras computata digestio.

CAP. XXXIII.

30 **P**Olybius à Gaditano freto longitudinem directo cursu ad os Mæotis, xxxiiii. lxxvii. M. ccccc. passuum prodidit. Ab eodem initio ad Orientẽ recto cursu Siciliam xi. lx. M. ccccc. pass. Cretam ccclxxv. M. pass. Rhodum clxxxvj. M. ccccc. pass. Chelidonias tantundem: Cyprum cccxxv. M. pass. Inde Syriæ Seleuciam Pieriam cxv. M. passuum. Quæ computatio efficit vicies ter centena xl. M. passuum. Agrippa hoc idẽ interuallum à freto Gaditano ad finem Issicum per longitudinem directam xxxiiii. xl. passuum M. taxat, in quo haud scio an sit error numeri, quoniam idem à Siculo freto Alexandriam cursus xii. l. M. passuum tradidit. Vniuersus autem circuitus per finus dictos ab eodem exordio colligit ^b ad Mæotin lacum clvi. M. passuum. Artemidorus adicit dclvj. M. Idem cum Mæotide clxxxiii. xc. M. passuum esse tradit. Hæc est mensura inermium, & pacata audacia fortunam prouocantium hominũ. Nunc ipsarum partium magnitudo cõparabitur, vt cunque difficultatem afferet authorũ diuersitas. Aptissimè tamen spectabitur ad longitudinem latitudine addita. Est ergo ad hoc præscriptum Europæ magnitudo lxxxvi. xlviiij. M. passuum. Africa (vt media ex omni varietate proidentium sumatur computatio) efficit longitudo xxxvii. xlviiij. M. Latitudo, quæ colitur, nusquam ducenta quinquaginta millia passuum, excedit. Sed quoniam à Cyrenaica eius parte nongentorum decẽ millium passuum, eam fecit Agrippa, deserta eius ad Garamantas vsque, quæ noscebantur, complectens, vniuersam mensurã quæ venit in cõputationem, xlvi. viij. M. pass. efficit. Asia longitudo in confesso est lxxiii. M. decl. M. pass. Latitudo sanè computetur ab Æthiopico mari Alexandriam iuxta Nilum sitam, vt per Meroën & Syenen mensura currat, xviii. lxxv. M. p. Apparet ergo Europam paulò minùs

*b intra Mæ-
oti.*

dimidia Asia parte maiorem esse, quam Asia. Eandem altero tanto & sexta parte Africa ampliore, quam Africam. Quod si misceatur omnes summa, liquidò patebit Europam tertius terræ tertiam esse partem & octauam paulò amplius: Asiam verò quartam & quartamdecimam: Africam autem quintam & insuper sexagesimam. His addemus etiam unam Græcæ inuentionis sententiam vel exquisitissimam subtilitatis, ut nihil desit in speiando terrarum situ: indicatisque regionibus noscatur, & quæ cuique earum societas sit siue cognatio dierum ac noctium, quibusque inter se partes umbræ & æqua mundi conuexitas. Ergo reddetur hoc etiam, terraque; uniuersa in membra cæli digeretur. Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellauere, Græci parallelos.

a cum qua
cuique earum
societas sit,

Digestio terrarum in parallelos, & umbras pares.

C A P. XXXIII.

PRincipium habet India pars uersa ad Austrum. Patet usque Arabiam & Rubri mari; accolas. Continentur Gedrosi, Persæ, Carmani, Elymæi, Parthyene, Aria, Susiane, Mesopotamia, Seleucia cognominata Babylonia, Arabia ad ^b Petras usque, Syria Cœle, Pelusium Ægypti: inferiorque; ora, quæ uocatur Alexandria, Africæ maritima, Cyrenæica oppida omnia, Thapsus, Adrumetum, Clupea, Carthago, Utica, utraque Hippo, Numida, Mauritania utraque, Atlanticum mare, columnæ Herculis. In hoc cæli circumplexu æquinoctij die media, umbilicus, quem gnomonem, uocant, vii. pedes longus, umbram non amplius iij. pedes longam reddit. Noctis uero dieique longissima spatia horas xiiij. æquinoctiales habent, breuissima è contrario x. Sequens circulus incipit ab India uergente ad occasum uadit per medios Parthos, Persæpolin, citima Persidis, Arabiam citeriorem, Idæam, Libani montis accolas. Amplectitur Babylone, Idumæam, Samariam, Hierosolymam, Afcalonem, Loppen, Cæsaream, Phœnicen, Ptolemaidem, Sidonem, Tyrum, Berytum, Botryn, Tripolin, Byblum, Antiochiam, Laodiceam, Seleuciam, Ciliciæ maritima, Cyprum, austrinam Cretam, Lilybæum in Sicilia, septentrionalia Africae & Numidiæ. Umbilicus æquinoctio xxxv. pedum, umbram uiginti quatuor pedes longam facit. Dies autem noctisque maxima quatuordecim horarum æquinoctialium est, accedente iis quinta parte unius horæ. Tertius circulus ab Indis Imao proximis oritur. Tendit per Caspias portas Mediæ proximas, Cataoniam, Cappadociam, Taurum, Amanum, Issum, Cilicias portas, Solos, Tarsum, Cyprum, Pisidiam, Pamphylia Siden, Lycaoniam, Lycia Patara, Xanthum, Caunum, Rhodum, Coum, Halicarnassum, Gnidum, Dorida, Chium, Delum, Cycladas medias, Gythium, Maleam, Argos, Laconiam, Elin, Olympiam, Messenen, Peloponnesi, Syracusas, Catinam, Siciliam mediam, Sardinia austrina, Carteiam, Gades. Gnomonis centum uncia, umbram septuaginta septem unciarum faciunt. Longissimus dies est æquinoctialium horarum quatuordecim atque dimidia, cum trigesima parte unius horæ. Quarto subiacent circulo, quæ sunt ab altero latere Imai, Cappadocia austrina, Galatia, Mysia, Sardis, Smyrna, Sipylus, Tmolus mons Lydia, Caria, Ionia, Trallis, Colophon, Ephesus, Miletos, Samos: Chios, Icarium mare, Cyclades Septentrionales, Athenæ, Megara, Corinthus, Sicyon, Achaia, Patræ, Isthmos, Epirus, Septentrionalia Sicilia, Narbonensis Gallia exortiuua, Hispania maritima à Carthagine noua, & inde ad occasum. Gnomoni xx. pedum, respondent umbræ xvij. pedum. Longissimus dies habet æquinoctiales horas quatuordecim, & duas tertias unius horæ. Quinto continentur segmento ab introitu Caspij maris, Bactra, Iberia, Armenia, Mysia, Phrygia, Hellepontus, Troas, Tenedus, Abydos, Scepsis, Ilium, Idamons, Cyzicum, Lampfacum, Sinope, Amisum, Heraclea in ponto, Paphlagonia, Lemnus, Imbrus, Thafus, Cassandria, Thessalia, Macedonia, Larissa, Amphipolis, Thessalonice, Pella, Edessa, Beroea, Pharsalia, Carystum, Eubœa, Bœoti, Chalcis, Delphi, Acarnania, Ætolia, Apollonia, Brundisium, Tarentum, Thurij, Locri, Rhegium, Lucani, Neapolis, Puteoli, Tuscum mare, Corsica, Balears, Hispania media. Gnomoni septem pedes, umbræ sex. Magnitudo diei summa, horarum æquinoctialium quindecim. Sexta comprehensio, qua continetur urbs Roma, amplectitur Caspias gentes, Caucasum, Septen-

b Petram

Septem
Chalce
ram, Sa
rios, Dy
nam, I
nam, I
octo.
vnius h
cipit: ca
ballos,
Patau
Sabinos
Apenni
Vmbili
æquetu
tarum
diligen
tin lacu
Gallias
20 reos &
in Thu
princip
maidem
decim h
qui esse
adiecer

C.

30

40

teris var
mam, p
no, à fr
tali die
mas, &
quadra
50 nos ger
cet, ma

Septentrionalia Armeniæ, Apolloniam supra Rhyndacum, Nicomediam, Nicæam, Chalcedonem, Byzantium, Lyfimachiam, Cherrhonesum, Melanem sinum, Abderam, Samothraciam, Maroneam, Ænum, Beslicam, Thraciam mediam, Pæoniam, Illyrios, Dyrrhachium, Canusium, Apuliæ extima, Campaniam & Hetruriam, Pisas, Lunam, Lucam, Genuam, Liguriam, Antipolin, Massiliam, Narboné, Tarraconem, Hispaniam Tarraconensem mediam, & inde per Lusitaniam. Gnomoni pedes nouem, umbre octo. Longissima diei spatia, horarum æquinoctialium quindecim, addita nona parte vnus horæ: aut, vt Nigidio placuit, quinta. Septimo diuisio ab altera Caspij maris ora incipit: caditque supra Callatim, Bosphorum, Borysthenem, Tomos, Thraciæ auersa, Triballos, Illyrici reliqua, Adriaticum mare, Aquileiam, Altinum, Venetiam, Vicetiam, Patauium, Veronam, Cremonam, Rauennam, Anconam, Picenum, Marfos, Pelignos, Sabinos, Umbriam, Ariminum, Bononiam, Placentiam, Mediolanum, omniæque ab Apennino: trãsque Alpes, Galliam Aquitanicam, Viennam, Pyrenæum, Celtiberiam. Umbilico trigintaquinque pedum, umbre trigintafex, vt tamen in parte Venetiæ exæquetur umbra Gnomoni: amplissima dies horarum æquinoctialium quindecim, & quintarum partium horæ trium. Hactenus antiquorum exacta celebrauimus. Sequentium diligentissimi, quod superest terrarum tribus assignauere segmentis. A Tanai per Mæotinicum lacum & Sarmatas vsque Borysthenem, atque ita per Dacos partemque Germaniæ, Gallias, Oceani litora amplexi, quod esset horarum sedecim. Alterum per Hyperboreos & Britanniam, horarum decem & septem. Postremo Scythicum à Rhiphæis iugis in Thulen, in quo dies continuarentur (vt diximus) noctesque per vices. Iidem & ante principia, quæ fecimus, posuere circulos duos. Primum per insulam Meroën, & Ptolemaidem, in Rubro mari ad elephantorum venatus conditam: vbi longissimus dies duodecim horarum esset, dimidia hora amplior. Secundum per Syenen Ægypti euntem, qui esset horarum tredecim. Iidemque singulis dimidia horarum spatia vsque vltimum adiecere circulis. Et hactenus de terris.

C. PLINII SECVNDI NATVRALIS HISTORIÆ
LIBER VII.

PRO O E M I V M.

VNDVS, & in eo terræ, gentes, maria, insulæ, insignes vrbes, ad hunc modum se habent. Animantium in eodem natura, nullius propè partis contemplatione minor est, si quidem omnia exequi humanus animus queat. Principium iure tribuetur homini, cuius causa videtur cuncta alia genuisse natura, magna & sæua mercede contra tanta sua munera: vt non sit satis æstimare, parens melior homini, an tristior nouerca fuerit. Ante omnia vnus animantium cunctorum, alienis velat opibus: cæteris variè tegumenta tribuit, testas, cortices, coria, spinas, villos, fetas, pilos, plumam, pennas, squamas, vellera. Truncos etiam arborésque cortice, interdum gemino, à frigoribus & calore tutata est. Hominem tantum nudum, & in nuda humo, natali die abiicit ad vagitus statim & ploratum, nullumque tot animalium aliud ad lacrymas, & has protinus vitæ principio. At Hercule risus, præcox ille & celerrimus, ante quadragesimum diem nulli datur. Ab hoc lucis rudimento, quæ ne feras quidem inter nos genitas, vincula excipiunt, & omnium membrorum nexus: itaque feliciter natus iacet, manibus pedibusque deuinctis, flēs, animal cæteris imperaturum: & à suppliciis vitam